73STE JAARGANG No. 9621 DINSDAG 18 SEPTEMBER 1956

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hoofdredacteur: A. G. Jansen Kantoor: Conscientiesteeg 27 - 29. — Telefoon: Redactie 23858. Advertenties 23550. Abonnementen en Bezorging 24399 Uitgave: N.V. Paulusdrukkerij, Willemstad, Curaçao

TEN AANSCHOUWE VAN DUIZENDEN

Kleurige stoet met gouden koets trok door feestelijke hofstad

Koningin JULIANA opende zitting Staten-Generaal

's-Gravenhage. — H.M. Koningin Juliana heeft de zitting van de Staten Generaal te den Haag geopend op de gebruikelijke wijze, dat is, met het uitspreken van een Troonrede in een verenigde vergadering van de Eerste en Tweede Kamers der Staten Generaal. De Koningin heeft zich daartoe in de Gouden Koets van haar paleis aan de Lange Voorhout over het zogenaamde schelppad van de Lange Voorhout, via de Kneuterdijk, de Lange Vijverberg en de Korte Vijverberg naar de Ridderzaal op het Binnenhof begeven. Dit geschiedde thans voor de negende maal, sinds zij de troon heeft bestegen.

H.K.H. Prinses Beatrix, die verleden jaar tot aller blijde verrassing de plechtigheid in de Ridderzaal bijwoonde op de tribune, in gezelschap van enige vriendinnen, heeft ditmaal voor het eerst met haar ouders in de feestelijke stoet meegereden. De vreugde van de tallozen, die zich langs de weg geschaard hadden om deze stoet in al zijn luister te zien voorbijtrekken, was er des te groter om.

Om precies één uur (Ned. tijd) ving H.M. in gezelschap van de Prins der Nederlanden en Prinses Beatrix haar tocht naar het Binnenhof aan. Toen zij het paleis verliet, klonk het eerste der minuutschoten, afgevuurd door een uit zes stukken bestaande batterij veldartillerie, die op het Malieveld stond opgesteld, over de stad. Dit was het teken, dat de jaarlijks weerkerende gebeurtenis, welke duizenden op de been brengt, was begonnen.

De ere-afzetting voor de Ridderzaal werd gevormd door 70 man van het Korps Mariniers van de Koninklijke Marine met het vaandel van het Korps en een vaandelwacht. Hierbij stond opgesteld de Marinierskapel, met de tamboers en pijpers van het Korps.

In de Ridderzaal was een bijzonder fraaie versiering aangebracht van bloemen en planten.

Velen hadden zich reeds vroegtijdig in de zaal verzameld, met de leden van de Staten Generaal. Men zag er het goud en zilver van de ambtsgewaden naast het stemmige zwart van de officiële herenkleding; fleurige toiletten van de dames, naast professorale toga's en uniformen.

Onder de aanwezigen waren leden van het Korps Diplomatiek, vlag- en opperofficieren, leden van de Hoge Raad, vertegenwoordigers van andere rechterlijke colleges en van kerkgenootschappen, provinciale en stedelijke autoriteiten, secretarissen-generaal en andere hoge ambtenaren.

Aanwezig waren ook de minister van Justitie, tevens vice-premier van de Nederlandse Antillen, mr S. W. van der Meer; de minister van economische Zaken en Welvaartszorg, de heer E. J. van Romondt; gezaghebber P. J. C. Paap van de Bovenwinden, die opviel, omdat hij zijn wit ambtskostuum droeg; Gezaghebber W. G. de Haseth van Bonaire en het Statenlid P. van der Hoeven met zijn echtgenote.

Van Surinaamse zijde merkte men op mr H. de Vries, gecommiteerde voor Surinaamse zaken; A. Brunings, griffier van de Staten van Suriname; R. A. Verrier, directeur van economische zaken; J. L. Wijngaarde, districtscommissaris van Coronie; de heer Matroos, districtscommissaris van het district Suriname en A. J. Rommy, van het departement van binnenlandse zaken te Paramaribo.

Tegenover de troon namen later hun plaatsen in de leden van de regering — waartoe ook de beide gevolmachtigde minister mr dr Pos en mr Lampe behoren —, de staatssecretarissen en de leden van de Raad van State.

Na de plechtigheid maakten H.M. de Koningin, Z.K.H. Prins Bernhard en de vier prinsessen in de middag nog een rijtoer door Den Haag. De Koningin en de Prins waren met HHKK HH prinses Margriet en prinses Marijke in een door vier paarden getrokken open landauer gezeten, terwijl HHKKHH Prinses Beatrix en Prinses Irene eveneens in een open landauer het eerste rijtuig volgden.

De stoet werd vooraf gegaan door de hoofdcommissaris van politie te Den Haag te paard, terwijl beide landauers aanweerszijden geëscorteerd werden door adjudanten van het Koninklijk Huis. De stoet werd gesloten door een rijtuig met enkele Hoffunctionarissen.

Meer nieuws over zaak-Burgess

Moskou. — Een vroeger lid van het Britse Lagerhuis, Tom Drfberg, heeft in een vraaggesprek verklaard, dat hij Guy Burgess, de Britse diplomaat die naar Rusland is gegaan, tijdens zijn bezoek van drie weken aan Moskou „vrijwel elke dag" heeft gezien. Hij zei, dat Burgess „erg gelukkig schijnt te zijn en werkzaam is bij een uitgeverij, die vertalingen van Russische boeken in het Engels en andere talen uitgeeft. Driberg, die een boek schrijft over de zaak-Burgess, verklaarde dat hij alle bijzonderheden heeft gekregen van de weg die Burgess en MacLean hebben genomen, toen zij van Londen naar de Sovjet-Unie gingen.

UIT DE TROONREDE

„Sterke band tussen rijksdelen duidelijk gebleken"

's-Gravenhage. — „Het bezoek, dat mijn man en ik het vorige jaar aan Suriname en de Nederlandse Antillen hebben gebracht, stemde Ons tot grote vreugde. Wij bewaren een dankbare herinnering aan de talloze blijken van aanhankelijkheid, die Wij daar ontvingen en die duidelijk de sterke band met het Koninkrijk aantoonden", aldus de passage over Suriname en de Nederlandse Antillen in de Troonrede van H.M., uitgesproken tijdens de verenigde vergadering van beide Kamers van de Staten-Generaal in de Ridderzaal.

Hare Majesteit ving haar rede als volgt aan:

„Ofschoon meer dan drie maanden zijn verlopen sinds de verkiezingen voor de Tweede Kamer, is het nog niet mogelijk gebleken te komen tot de vorming van een nieuw kabinet. Het demissionaire doet op mijn uitnodiging alles wat het in het belang van het Koninkrijk noodzakelijk acht. Evenwel kunnen u onder deze omstandigheden geen plannen betreffende het in de toekomst te voeren beleid worden voorgelegd. Niettemin heb ik er bijzonder prijs op gesteld de eerste gewone zitting van de vernieuwde Staten-Generaal persoonlijk te openen."

De koningin zeide verder: „In het komende jaar zult gij gesteld worden voor tal van vraagstukken, waarop veelal ook de internationale toestand invloed uitoefent. Over het wereldbeeld blijven schaduwen liggen van belangrijke internationale problemen, welke nog steeds niet tot oplossing konden worden gebracht. In de laatste tijd bestaat bovendien reden tot bezorgdheid over een ondermijning van het vertrouwen, dat althans in de vrije wereld de internationale rechtsregels en gebruiken worden nageleefd. Het herstel van dit vertrouwen moet van het hoogste belang worden geacht voor het bereiken van stabiliteit in de internationale betrekkingen. Alleen indien de overtuiging aanwezig is, dat de regels van het internationaal verkeer in acht worden genomen, zal de mogelijkheid blijven bestaan ernstige conflicten te voorkomen door tijdig in vreedzaam overleg een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te zoeken.

Verschillende gebeurtenissen in Indonesië in de loop van dit jaar hebben geleid tot een ontwikkeling in de verhouding tussen ons land en deze republiek, die Wij betreuren. De zorg der regering blijft uitgaan naar de Nederlanders in Indonesië, die aldaar in moeilijkheden verkeren en naar hen, die zich van daar in Nederland vestigen.

De ontwikkeling van de situatie in het Midden-Oosten heeft de wereld voor nieuwe en gevaarlijke problemen gesteld.

Over Nieuw Guinea wordt o.m. opgemerkt, dat de openlegging voortgaat. Daarbij wordt gestreefd naar autochtone bevolking bij de ontwikkeling van het eigen land.

De luchtvaartonderhandelingen met de Verenigde Staten hebben hier te lande tot nu toe teleurstelling gewekt. Ik spreek de hoop uit, dat bij hun voortzetting meer dan tot dusver met de redelijke aanspraken van de Nederlandse luchtvaart rekening zal worden gehouden.

Het Nederlandse volk heeft zich de laatste jaren mogen verheugen in een over het algemeen genomen gunstige economische ontwikkeling. Ook thans blijft de toestand gekenmerkt door een hoge graad van bedrijvigheid. Intussen treden zowel in ons land als daarbuiten geleidelijk meer spanningen op. Maatregelen tot het tegengaan daarvan vragen in toenemende mate aandacht, in het bijzonder ook met het oog op de ongunstiger ontwikkeling van de betalingsbalans in de verstreken maanden van dit jaar.

De op zichzelf verheugende hoge stand der werkgelegenheid is de onderscheidene bedrijfstakken komt tot uiting in een toenemende vraag naar arbeidskrachten, waaraan ondanks alle inspanningen niet kan worden voldaan.

Dit is ook van invloed op het tempo, waarin kan worden ingelopen op het woningtekort, dat de zwaarste nood is, waaronder ons volk lijdt. Alle mogelijkheden om in die nood met groter spoed te voorzien, dienen te worden aangegrepen. Aan de woningbouw wordt de grootst mogelijke prioriteit gegeven.

Ook bij verschillende takken van onderwijs noopt een tekort aan personeel en gebouwen tot ingrijpende maatregelen.

Het beroep, dat op velen van u wordt gedaan voor vertegenwoordiging in internationale en supranationale parlementaire instellingen, zal nieuwe uitbreiding ondergaan.

Moge God u wijsheid en kracht schenken voor de vervulling van uw veelzijdige en verantwoordelijke taak."

(Zie voor Nederlandse Rijksbegroting pagina 6)

De consignering van militairen en politie op Aruba

Oranjestad. — De Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba deelt mede, dat de onlangs plaats gehad hebbende consignering van de militaire macht en van de politie in genen dele verband houdt met plaatselijke omstandigheden zoals enkele wilde geruchten willen doen geloven, doch dat het in verband met de verscheepte internationale verhoudingen geboden was waakzaamheid en paraatheid te betrachten.

Dit is het moment, dat de gelukkige winnares van de Lions-loterij, mevr. de wed. Evers (midden), vergezeld van twee van haar dochters, het door haar gewonnen Lions-huis op Cerito betreedt. Zij wordt begroet door de Lions-voorzitter Emile Dankmeyer, alsmede door de heer en mevrouw Ivan Moreno (links) en de heer W. G. Breusers (geheel rechts).

Achttien jaar wegens moord op cipier

Willemstad. — Achttien jaar gevangenisstraf met aftrek van voorarrest vonniste de waarnemend-president van het Hof van Justitie, mr. L.A.L. Weeber, vanmorgen in hoger beroep tegen de beklaagde P.R.R. wegens het opzettelijk en met voorbedachte rade van het leven beroven van de cipier Van Stede. Met een volkomen onbewogen gezicht hoorde Rijna het vonnis, dat dus in feite een bevestiging is van de uitspraak van het gerecht in eerste aanleg, aan.

De vrouw I.M.W. werd in hoger beroep veroordeeld tot 10 maanden gevangenisstraf, waarvan 4 maanden voorwaardelijk met een proeftijd van 3 jaar onder aftrek van voorarrest en ondertoezichtstelling van de reclassering gedurende de proeftijd. Dit wegens een poging tot zware mishandeling.

's-Gravenhage. — Bij Koninklijk Besluit van 13 september is H.K.H. Beatrix Wilhelmina Armgard, prinses der Nederlanden enz., benoemd tot het grootkruis van de orde van de Nederlandse Leeuw.

Rotterdam krijgt groter vliegveld voor helicopteres

Rotterdam. — Daar de SABENA in november a.s. met grotere hefschroefvliegtuigen gaat vliegen is het nodig geworden het vliegveld, bij het station Hofplein te Rotterdam gelegen, te vergroten. Met de voorbereidende werkzaamheden is nu een aanvang gemaakt, Aan de ene zijde wordt het veld begrensd door de Katshoek, de straat, die Hof- en Noordplein verbindt en waarin tramrails liggen. Deze straat wordt verlegd in de richting van het station Hofplein en een terrein, waarop nu nog veilingkisten staan opgeslagen, wordt bij het vliegveld getrokken, zodat een oppervlakte, tweemaal die van nu, wordt verkregen. De nieuwe hefschroefvliegtuigen (S-58) kunnen twee keer zoveel passagiers vervoeren als de thans door de SABENA gebruikte S-55.

Expedities naar Zuidpool

Barcelona. — Expedities van twaalf landen zullen in november als onderdeel van het internationale geofysische jaar, naar het Zuidpoolgebied gaan om 94 stations in te richten voor waarnemingen van het Zuiderlicht. Het doel is een vergelijking te maken tussen het noorder- en zuiderlicht, onder meer wat betreft de graad van magnetisme en radio-activiteit.

Een speciale commissie, die met het oog op het geofysische jaar in Barcelona bijeen is, heeft de bijzonderheden van het plan uitgewerkt.

Vliegtuig daalde op zee

Guam. — Een constellation van de Amerikaanse weerkundige dienst heeft 75 mijl van Guam in de Stille Oceaan een noodlanding op zee gemaakt. Alle zestien inzittenden wisten zich in rubberboten in veiligheid te stellen. Vanochtend was het vliegtuig nog drijvende. Twee bemanningsleden zijn reeds door een helicoptere opgepikt.

Loodsen uit Venezuela naar Suezkanaal?

Maracaibo. — Naar door Venezolaanse bladen bericht wordt, hebben enige Venezolaanse en buitenlandse loodsen en scheepvaartdeskundigen alhier zich opgegeven voor dienstneming bij de nieuwe Suezkanaal mij.

H. VADER OVER ABORTUS

Het immorele wordt door geen wet „rechtvaardig"

Dezer dagen werd te Scheveningen het Zevende internationale katholieke artsencongres gehouden. Over een der honderden deelnemers, de Amerikaanse Monseigneur Donald A. McGovan, die een bijzonder belangwekkende persoonlijkheid is, wijdden wij in onze krant van vrijdag jl. een artikel.

Op dit Congres, waarop stemmen gehoord worden uit alle landen van de wereld, heeft ook die van Z.H. de Paus niet ontbroken. Op dinsdagmorgen 18 september om kwart over tien heeft de H. Vader het Artsencongres via de radio gedurende 36 minuten toegesproken met een rede, die o.a. de verhouding van het medisch recht tot de medisce moraal tot thema had.

In dit verband verklaarde Zijne Heiligheid:

„Het medisch recht is ondergeschikt aan de medische moraal, welke uitdrukking is van de morele orde door God gewild. Het medisch recht kan dus nooit medische handelingen toelaten, die in strijd zijn met de duidelijk geopenbaarde wat van God".

Deze duidelijke uitspraak, die aan het recht de plaats wijst, welke het toekomt, d.i. ondergeschikt aan de moraal, herinnert ons aan de steeds toenemende inbreuken, die op deze door God in de natuur verankerde orde van dingen wordt gemaakt.

Wij vernemen in deze tijd immers steeds vaker van landen, die in hun wetgeving bv. de onderbreking van de zwangerschap „rechtvaardigen". Nog kort geleden konden wij in de kranten lezen, hoe door de volksvertegenwoordiging van Denemarken een wet van dergelijke strekking werd aanvaard. Tot zulke dwalingen komen landen en volken en individuen, wanneer zij de grondregel, gelijk die, blijkens ons boven gegeven citaat, door de Paus werd geformuleerd, door ontkerstening van hun levensbeschouwing uit het oog verliezen. Zijne Heiligheid zegt hierover in Zijn rede:

„Wanneer het rech zich te zeer van de moraal verwijdert, neigt het tot een overdreven en zelfs extreem juridisch positivisme, dat in vele gevallen een gevaar betekent voor het oordeel en de handelingen van de geneesheer. Wij denken hierbij aan meer dan één codex van medisch recht, waarin men wel met inachtneming van bepaalde indicaties en zekere waarborgen de rechtstreekse onderbreking der zwangerschap toelaat of zelfs oplegt".

Deze aanmatiging van de wet, die tot „recht' verklaart, wat immoreel en in strijd met de zedenwet is, leidt onvermijdelijk tot de ernstigste konflikten. Immers „in naam van de wet', die echter immoreel is, eist de burgerlijke autoriteit van haar onderdanen handelingen, die zij niet verrichten kunnen zonder in strijd te komen met hun diepste gewetensovertuiging. Het is op deze konflikten, dat de Paus wijst in zijn volgende woorden:

„Waar het gaat om het medische beroepsgeheim of wanneer de arts als deskundige gedaagd wordt voor de rechtbank, beschouwt men de normen, die vastgesteld zijn door de politieke autoriteit als uitsluitend geldig en verplichtend.

„Dit nu betekent juist een overdreven besnoeiing van de betekenis van het morele element en een belediging van de persoonlijke waardigheid van de geneesheer op het gebied van het medisch recht."

De woorden van de H. Vader over het handhaven van de zedenwet in de medische praktijk — speciaal op het geciteerde gebied van rechtstreekse onderbreking van zwangerschap — verdienen, blijkens vele symptomen, die zich de laatste tijd in de Antillen voordoen, ernstige overweging in onze gemeenschap, welke nog steeds de kwalificaten „christelijk" voor zich opeist

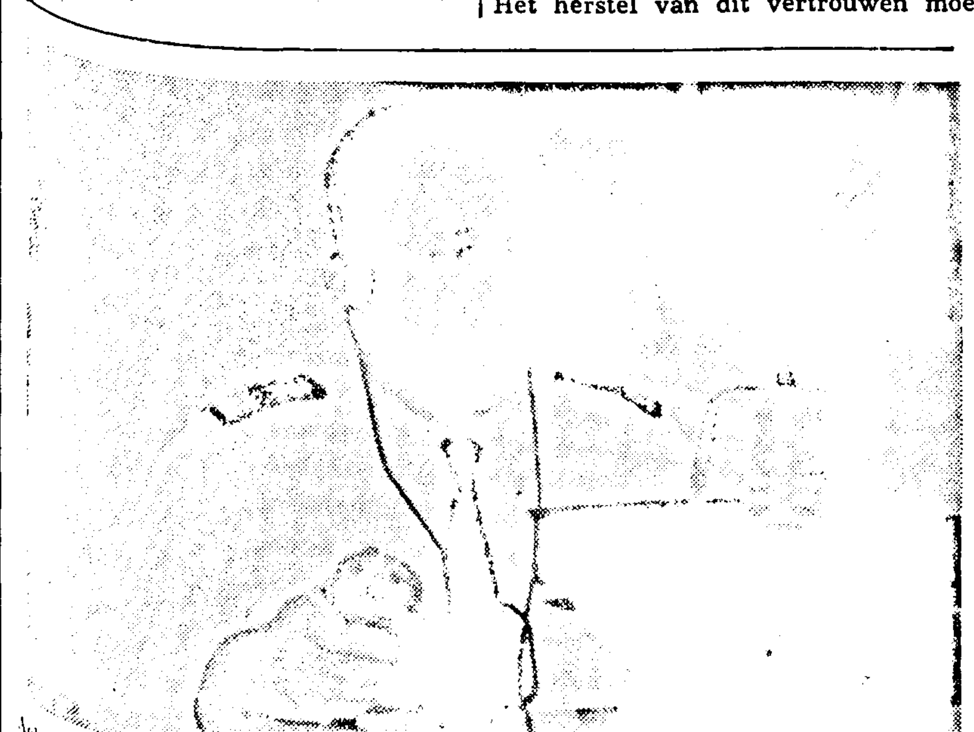
Doenitz binnenkort uit de gevangenis

Berlijn. — Karl Doenitz, de voormalige Duitse groot-admiraal en opvolger van Hitler in mei 1945, zal op 1 oktober uit de internationale gevangenis van Spandau ontslagen worden. Hij werd in 1946 in Neurenberg tot tien jaar gevangenisstraf veroordeeld en heeft op 1 oktober zijn straf uitgeboet.

Doenitz is 65 jaar.

Duitse metselaar wint half miljoen (Antilliaans)

Berlijn. — Een 25-jarige Duitse metselaar heeft de fabelachtige som van ruim NA ƒ 0,5 miljoen gewonnen met het lotto-spel en is daarmede de eerste speler, die een dergelijk bedrag geheel alleen kan opstrijken. De gelukkige man, die tot nu toe in armoedige omstandigheden leefde, kan nu zijn hartewens in vervulling doen gaan: een opleiding tot architekt.

Achter de instructie-tafel link-training-instructeur G. van Waart en op de tafel kaart, glasplaat en „krab". Een klein geïnkt wieltje onder de „krab" trekt langzaam een rode streept over de kaart en geeft de vlucht van het vliegtuig aan. Met microfoon en hoofdtelefoon onderhoudt de instructeur de verbinding met de vlieger.

Kard. LUQUE naar Bolivariaans Euch. Congres te Caracas

Caracas. — Kardinaal Crisanto Luque en twintig colombiaanse bisschoppen zullen, te samen met duizend kinderen van de Eucharistische Kruistocht en een arbeidersdelegatie van Bogotá, deelnemen aan het Bolivariaans Eucharistisch Congres, dat dit jaar van 12 tot 16 december in de Venezolaanse hoofdstad wordt gehouden.

Men verwacht, dat 50.000 personen uit geheel Venezuela aan deze geloofsmanifestatie zullen deelnemen, terwijl daarenboven zeer velen uit Colombia, Panamá, Perú, Ecuador en Bolivia verwacht worden, daardoor aan dit Eucharistisch Congres zijn Bolivariaans karakter genoemd.

„Droogvliegen" op Plesman Luchthaven

Ervaren vliegers zitten elke maand drie uren in de link-trainer

Oefeningen in het vliegen op de instrumenten

Plesman Luchthaven. — In een zijkamertje van K.L.M.-hangar III op de Dr Albert Plesmanluchthaven staat een merkwaardig stuk „speelgoed". Het heeft het uiterlijk van een heel klein vliegtuig met alle kenmerken van dien, doch afmetingen, die geheel en al buiten de proporties vallen. Een plompe blauw geschilderde romp, kleine gele horizontale staartvlakken, miniatuurvleugels — ook geel — en het richtingsroer draagt de kleuren en kentekenen van de K.L.M. Dit popperige vliegtuigje heeft een naam ook; het is de PJ-ADA, een aanduiding overigens, die men in de internationale luchtvaartuigenregisters tevergeefs zal zoeken, want de PJ-ADA komt in de praktijk niet „los". In theorie echter wel, want het is de link-trainer van de K.L.M. in het Caraibische gebied. Het toestel dus, waarin de piloten van de luchtvaartmaatschappij, die in dit gebied dienst doen, op gezette tijden een uurtje komen „droogvliegen".

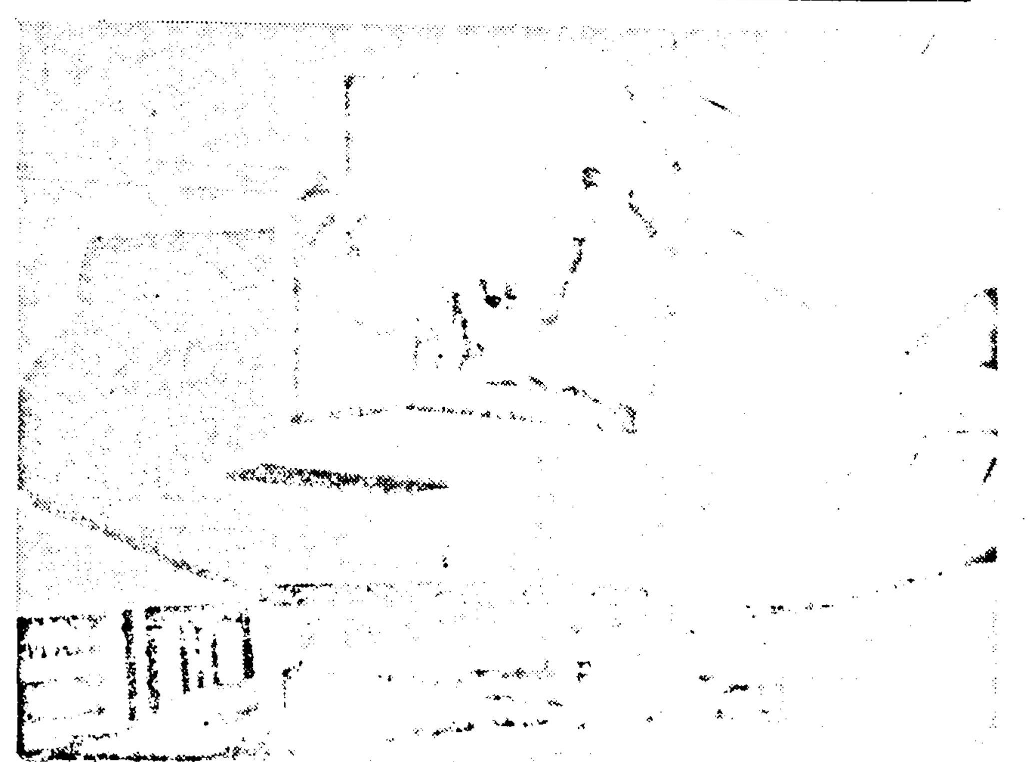
Men moet dit „droogvliegen" niet als iets totaal bijkomstigs beschouwen, hoewel men daartoe wellicht gemakkelijk de neiging zou krijgen. Immers, waartoe is het nodig, dat ervaren piloten, die bijna dagelijks grotere en kleinere vliegtuigen aan hun kunde toevertrouwd krijgen, die uren per maand plaats nemen in dit imitatie-toestel en gefingeerde vluchten gaan maken naar Caracas of Miami, Tokio of Schiphol? Hebben deze mensen dan nog niet voldoende ervaring in het besturen van hun „kist" om deze zonder brokken te maken van het ene vliegveld naar het andere te brengen?

Deze en andere vragen waren ook bij ons gerezen, toen wij gisteren een bezoek brachten aan het bewuste kamertje, maar de linktraining-instructeur, de heer G. van Waart, toonde ons met woorden en ook met de daad aan, dat de link-training werkelijk haar nut heeft.

Het inwendige van de trainer ziet er uit als de cockpit van een zeer eenvoudig en misschien wat ouderwets vliegtuig, zoals men tien of twintig jaar geleden op de vliegvelden kon aantreffen, hoewel het instrumentarium een weinig uitgebreider het radio-kompas en elektronische is dan toen. Men denke daarbij aan 't navigatemiddelen, die één of twee decennia geleden nog niet bestonden.

Nadat de heeer De Waart het een en ander over het toestel had verteld, nam de vlieger derde klasse C. G. de Jager, co-pilot op de Convairs, die naar Miami, Paramaribo en Guatemala vliegen en captain op de DC-3's op alle lokale Dakota-lijnen, plaats in de

(Vervolg naar pag. 2)

Vlieger derde klasse C. G. de Jager op „de bok" van PJ-ADA, gereed om een „droogvlucht" te gaan maken naar Miami. De vlucht zelf wordt uitgevoerd met de deur en kap gesloten, zodat de vlieger volledig op zijn instrumenten moet navigeren.

Antilliaans student een jaar van huis

„Ik heb niet het gevoel dat ik in Nederland vreemd ben"

De strenge winter en de verkiezingen gingen eenieder aan, Nederlander zowel als Antilliaan

Den Haag. — Onwillekeurig wekt de aankomst van de nieuwe Antillianen in Nederland, bij de meerderejaars studenten en studerenden uit de Antillen, behalve veel vreugde, ook een beetje jaloezie op. Immers, de pasaangekomenen eisen gedurende de eerste weken alle belangstelling voor zich op. Men vliegt voor hun wensen, men verwent ze als pasgeboren kindjes; men vraagt hun telkens en telkens of zij het niet koud hebben; men doet al het mogelijke om heimwee uit hun hart te verdrijven; kortom, pasaangekomen Antillianen zijn gedurende de eerste weken in Nederland koningskinderen.

Maar langzamerhand verandert dit alles. Langzamerhand neemt het aantal bezorgde brieven, die ze gedurende hun eerste maand in Nederland, haast elke dag van oude kennissen en verwanten ontvangen, af, langzamerhand ook gaan zij veel minder terugschrijven. En als ze al drie maanden in Nederland zijn, deze jongens en deze meisjes en je ontmoet ze in de tram, in de trein of op een plein in een grote stad, dan hebben ze reeds veel van hun onwennigheid verloren. klinkt hun Nederlands veel echter soms. Maar ja, Antillianen zijn voortvarende mensen; het is hun temperament zeg ik maar altijd (ofschoon je daar eigenlijk heel weinig mee zegt) want na een jaar in Nederland durven ze je, zonder blikken of blozen een overzicht te geven van hun ervaringen.... zoals de Antilliaan, die dit schrijft!!

Toch heb ik het gevoel, ondanks mijn misschien iets te ironische inleiding dat ik in dit ene jaar heel veel heb meegemaakt. Ik heb bijvoorbeeld niet meer het gevoel, dat ik in Nederland vreemdeling ben; als ik 's avonds de Nederlandse kranten doorblader en lees, dat er in Limburg een nieuw restaurant geopend is, dan is dat iets dat ook mij aangaat. Zie, ik praat niet meer over Den Haag, de straat waarin ik woon; ik zeg onze stad, onze straat en zelfs zeg ik soms in plaats van het huis, waarin ik woon, mijn huis....

Hoe dat alles komt? Wel dat komt omdat er dit jaar ook veel dingen gebeurd zijn, die mij evenzeer aangingen en nog aangaan, zoals ze alle Nederlanders aangaan. Zo bijvoorbeeld de winter; de strenge winter; de rekordwinter, omdat ze de strengste winter was, die Nederland ooit heeft meegemaakt. Welnu, heb ik niet in deze winter in de volgepropte tram met honderd anderen gestaan en samen op het weer, op het ijs en op de koude gescholden? Er bestaan een zeer oud gezegde, dat zegt, dat mensen zich altijd één met elkaar voelen als zij samen het een of ander ongerief beleven.

Als de winter niet zo koud was geweest, dan had ik waarschijnlijk het meeste last ervan gehad, want tot voor kort kende ik de winter nog niet; nu hebben de koningin, de ministers de mijnwerkers, de huisvrouwen, de schoolkinderen er last van gehad en ook ik, en nu zijn wij één geweest maandenlang; nu hebben we iets gemeen, iets waarover wij samen kunnen praten; iets waarover de konduktеur van de tram een grap kan vertellen, die ik begrijp, iets waar over de boer kan klagen bij mij... Dat was dan het eerste grote rekord dat Nederland dit jaar brak, maar er zijn nog meer rekords geslagen dit jaar. Immers toen iedereen na de strenge winter zich gereed had gemaakt om te gaan genieten van een lange en welverdiende zomer; toen de hotelhouders op Scheveningen zich klaar maakten om de grootste winst van hun leven te maken — daar er weer een zeer oud gezegde bestaat dat zegt, dat een strenge winter altijd door een heerlijke, warme zomer wordt gevolgd — kwam die slechtste zomer, die Nederlands sinds 1714 aandeed!

De teleurstelling heb ik zien schijnen in de ogen van de mensen, ik had medelijden met ze, zoals zij medelijden met mij zullen hebben gehad. En het was een teleurstelling, zowel een lichamelijke als een geestelijke Op de uitgestrekte boerderijen staan nu nog grote schoven koren te rotten, daar de oogst door de vele regens en het ontbreken van zonnewarmte bedorven is; de hotelhouders hebben ondanks hun verzekeringen tegen een slechte zomer, veel verlies geleden; de winkels op de boulevard van Scheveningen hebben niet zoveel verkocht als in andere jaren; de meeste bloemencorso's, die in andere jaren in schitterende zon verlopen, zijn dit jaar grotendeels letterlenk en figuurlijk in het water gevallen. En dit alles zag ik voelde ik mee.

Toen kwamen de verkiezingen. Politiek laat me doorgaans koud, maar louter uit nieuwsgierigheid heb ik gedurende de verkiezingen de gang van zaken in het oog gehouden. Ik heb voor mezelf vergelijkingen getrokken tussen de verkiezingen op de Antillen en de verkiezingen, zoals ze hier plaats vinden.

Wij zijn anders op de Antillen, dacht ik, wij zijn veel temperamentvoller en in dat woord zocht ik voor mezelf een soor excuus, daar de verkiezingen op de Antillen veel heftiger zijn en ik zou haast zeggen: veel gevaarlijker.

Toen kwam de kabinetscrisis, die steeds nijpender wordt. Zolang heeft een kabinetcrisis nog nooit geduurd. En een probleem, dat zelfs de vroegere minister Lieftinck niet kon oplossen. heeft zich in Nederland nog nooit voorgedaan. U ziet, we hebben hier dus weer een geslagen rekord. Als de man, die het rekord van Owens sloeg, ook een Nederlander of een Antilliaan was, dan zouden de Nederlandse sportliefhebbers ook hun steentje tot dit rekordjaar hebben bijgedragen; maar wat niet is, kan altijd nog komen.

Aan het begin van de kabinetcrisis, waren de geruchten, dat er dit jaar geen prinsjesdag zou zijn, welke geruchten weer een ontgoocheling in het hart van het Nederlandse volk dreigde te brengen. Een september zonder de glorieuze prinsjesdag, zou niet alleen voor de bewoners van Den Haag iets ondenkbaars zijn, maar ook voor het hele Nederlandse volk. Men heeft daarom met het oog op de teleurstelling, die het ontbreken van een prinsjesdag zou veroorzaken bij groot en klein, ondanks het feit, dat er op de derde dinsdag nog geen kabinet zal zijn, toch gezorgd, dat de prinsjesdag gehouden wordt.

In haar gouden koets zal de koningin door de straten van Den Haag rijden; Prinses Beatrix zal voor het eerst mogen meerijden, wat aan de eigenlijk geforceerde prinsjesdag toch een bijzonder cachet zal geven.

U ziet, dat dit jaar een heel vreemd en druk jaar voor Nederland zal worden. En dan heb ik u nog niet verteld van het voor mij meest belangrijke rekord, dat dit jaar geslagen is: De charterplane van 12 september jl. bracht de laatste Antillianen, die dit jaar in Nederland komen studeren, over van de Antillen. Het opvangcentrum was deze keer Woudschoten; de grote jeugdherberg en het conferentieoord in Zeist, en weer mankeerde er niets aan het beleid van de Studiecommissie Oost en West, door wie alle drie de ploegen bursalen zijn opgevangen.

Er zijn dit jaar ongeveer 160 jongelui in totaal aangekomen. Zonder ingewikkelde statistieken na te gaan, kunnen wij zeggen, dat dit aantal het grootste is, dat ooit tegelijk voet op Nederlandse bodem zette....

Nu zijn er in het totaal ongeveer 500 Antillianen in Nederland. En Nederland telt een goede tien miljoen inwoners. De vijfhonderd Antillianen hebben dus volop gelegenheid om zich in de grote massa op te lossen. Ze hebben de kans om zich aan te passen, „ze hoeven niet samen te klonteren", zoals Jules de Palm zegt. Ze kunnen naast de studie, waarvoor ze hier gekomen zijn, veel andere dingen oploen. Het papiaments zullen ze toch nooit vergeten, het blauwe water rondom hun eilanden zullen ze zelfs in hun droom blijven zien, maar er zijn andere dingen, die ze kunnen vergeten; zoals bijvoorbeeld het feit, dat ze heel temperamentvol zijn.

Ik hoop niet, dat de komende winter streng zal zijn; ik hoop van ganser harte, dat de nu pasaangekomen Antillianen volgend jaar een zomer met veel zon zullen meemaken.

Want mijn latente warmte is bijna op, ik heb aanvulling nodig.

Dan wil ik eindigen met een laatste hoop uit te spreken, namelijk dat er veel meer Antillianen het volgend jaar naar Nederland mogen komen; dat zij zullen slagen in hun studie, zoals ik hoop te slagen in de mijne en dat ze niet allemaal sociologie gaan studeren in Leiden, want dat riekt hier in Nederland, sinds prinses Beatrix haar intrek in Leiden nam en bekend werd, dat zij sociologie gaat studeren, ook weer naar een nieuw rekord!

Frank Martinus

Sliep zijn roest uit in A.B.C.-bus

Willemstad. — Toen een chauffeur van een A.B.C.-bus gistermorgen om 6.30 uur zijn bus, die geparkeerd was in de garage aan de Schottegatweg, instapte, ontdekte hij een man, die rustig de nacht had doorgebracht in de auto. De slaper had een snijwond opgelopen en zijn kleren waren bebloed en gescheurd. De inmiddels gewaarschuwde recherche kwam er achter, dat de man de vorige avond aan Bacchus had geofferd en onbewust op de achterbank in het voertuig in slaap is gevallen. Hoe hij in de bus is terecht gekomen, kon hij zich niet meer herinneren, maar van de wonde wist hij te vertellen, dat hij gevallen was.

INVITATION TO THE DANCE

Hedenavond zal de muzikale film „Invitation to the dance", in prachtige kleuren opgenomen en met Perspecta Steriofonisch geluid, in het West-End-theater worden vertoond. De rolprent biedt de mogelijkheid kennis te maken met de velerlei dansen, welke in de wereld worden beoefend. Op voortreffelijke wijze is de regie van Arthur Freed gevoerd, die in elke dansscène zijn speciale aandacht wijdt. In de sublieme rolbezetting zijn: Gene Kelly, Tamara Toumanova, Igor Youskevitch, Diana Adams, Tommy Rall, David Paltinghi, Dahpne Dale, Claude Bessy en Irving Davies.

Bezoeker bestal bewoonster van Campo

Willemstad. — Bij de politie is aangifte gedaan van diefstal van ongeveer ƒ 180,—, aan contanten, een paar gouden ringen en een halsketting, die uit een kamer van een vrouw van het Campo Alegre zou zijn ontvreemd. De vrouw vermoedt, dat mogelijk een onvriendelijke bezoeker, tijdens zijn nachtelijk bezoek, de diefstallen gepleegd heeft. De recherche stelt een onderzoek in.

Vrouw mist geld uit haar woning

Willemstad. — De vrouw A.F.L., wonende te Noord Scherpenheuvel, stelde de politie ervan in kennis, dat uit haar woning een geldsbedrag van ƒ 10,50 spoorloos is verdwenen. De politie speurt naar de dader(es).

Aanrijdingen

Willemstad. — De Verkeersafdeling heeft gisteren twee aanrijding-gevallen behandeld. Om 15.30 uur botsten een vrachtauto en een bestelwagen op de Schottegatweg (noord). De bestuurder van de bestelwagen werd aan de linkerhand verwond. Beide voertuigen liepen flinke schade op.

Om 14.50 uur werd een lichte aanrijding gemeld op de Winston Churchillweg tussen een personenauto en een pickup. De schade bedraagt ƒ 200,—.

Surinamer in Nederland tot priester gewijd

Willemstad. — Zondag jl. werd de Surinamer H. Moesai (va Brits-Indische afkomst(te Wittem (Limburg) door Mgr S. Kuypers tot priester gewijd. Ook vanuit Curaçao toonde men belangstelling en werd het volgende telegram verzonden:

„Bieden hartelijke gelukwensen gedenkwaardige dag priesterwijding. Gods rijkste zegen over Uw arbeid!

Surinamers op Curaçao"

LEZERS LUCHTEN HUN HART

De verhoging der invoerrechten

Buiten verantwoordelijkheid der red.

Geachte Heer Red

Vergun mij een plaatsje in Uw veel gelezen blad.

Niet dat ik het wil opnemen voor 't bestuur, neen helemaal niet, want men kan zijn eigen bootje wel zeker doppen. Doch even een vraag aan 't geschrijf van 14 Sept. j.l. alsook aan de velen wier monden overlopen aangezien hun harten er vol van zijn.

Ik vind 't een zeer povere propaganda welke men tegenwoordig gebruikt n.l. dat de regering er toe overgegaan is de invoerrechten te verhogen. Waar ter wereld gebeurt 't niet wanneer men te kort komt aan inkomens, moet men toch ergens nieuwe kanalen boren.

Nederland denkt toch aan ouderdoms pensioen (algemeen) en overweegt zij niet dat een ieder zal moeten bijdragen in de belasting, wie zal hieromtrent tegen zijn hebben? Ik denk dat een ieder het zijne hiertoe zal willen bijdragen. En waarom zoveel tegenzin hier op de Antillen. De bioscoopprijzen die vroeger fl. 0,75 waren deden direct een stap naar fl. 0.90; Een brood van fl. 0.40, naar fl.0,45. Busgeld (transport) van fl. 0,25 naar fl. 0,30, waarom? Wat hebben wij ervoor gekregen? Waarom werd er niet zoveel gewag gemaakt. Een ieder bleef stil en kalm alsof er niets gebeurd was. Nu men een kleinere offer brengen moet, om zijn oudjes te helpen, komt Leiden in last. 't Is maar een kleine tip wat ik geven wil. En ik hiermede dat het een iedere duidelijk zal zijn, waar het omgaat.

Mijnheer U dankend voor verleende plaatsruimte, verblijf ik met de meeste,

Hoogachting A. N. Hunscel
Brionweg 48

De Geachte Inzender moet goed begrijpen, waar het in deze controverse eigenlijk om gaat. De regering — en met haar de partijen die haar steunen verkondigen het van de daken, dat zij er op uit zijn het volk, en speciaal de kleine man, ter dilte te zijn. Zij zijn bijvoorbeld nu al ongeveer één jaar lang hoera aan het roepen over de onder haar regime in het leven geroepen ouderdoms voorziening.

Wanneer de regering nu echter wegens een gebrek aan contanten (want het is allemaal wel mooi om allerlei vociale maatregelen te nemen, er moet ook geld zijn!) bepaalde belangstellingen (invoerrechten) gaat verhogen, waardoor juist de kleine man, die zij voorgeeft te berschermen wordt getroffen, dan is het logisch dat men gaat zeggen: hoe zit dat nu Gaat de regering het volk met de ene hand weer afnemen, wat zij met de andere heeft gegeven?

Begrijpt U, Geachte Inzender, wat wij bedoelen?

De regering wil, wanneer alle aangenomen verhogingen der invoerrechten zijn geëffecteerd, over een bedrag van 2,4 miljoen gulden kunnen beschikken. Dat is geen kleinigheid.

En die 2,4 miljoen gulden moeten door het volk betaald worden, daar helpt geen lief moedertje aan.

Het is, zoals U zegt, normaal dat de overheid belastingen verhoogt, wanneer een regering, die toereikend is. Maar wanneer een regering, die voorgeeft bij uitstek de belangen van dekleine man te behartigen, die belastingen juist op de kleine man laat drukken, geeft dat toch wel een beetje te denken vindt U ook niet?

Vlucht

Plesman Luchthaven. — Het KLM-vliegtuig, dat de 16e uit Curaçao naar Nederland vertrok, kwam daar de 17e om 22.45 uur plaatselijke tijd aan.

Ervaren vliegers in link-trainen

(Vervolg van pag. 1)

cockpit van de PJ-ADA. Het deurtje ging dicht en de kap ging er op en van de heer De Jager was niets meer te zien. Tevoren had hij van de instructeur opdracht ontvangen om zijn vliegtuig — de linktrainer in dit geval — alleen met behulp van zijn instrumenten naar de luchthaven van Miami te vliegen. De heer De Waar had achter de instructietafel plaat genomen en de vlucht kon beginnen Om het niet al te lang te laten duren, werd de heer De Jager een positie opgegeven, enkele tientallen mijlen van Miami verwijderd.

Op de instructietafel lag een kaart van het gebied, waarboven het vliegtuig verondersteld werd zich te bevinden. Daarop lag een glazen plaat en weer dáárop stond een wagentje op drie wielen, dat officieel de „recorder" heet, maar door de mensen zelf de „krab" genoemd wordt.

En terwijl de heer De Jager vloog, reed „de krab" langzaam — heel langzaam — over de kaart, precies aangevend, wat er met het vliegtuig gebeurde. Draaide de trainer naar rechts, dan ging het karretje ook naar rechts en ging het vliegtuig naar links, dan ging het karretje ook naar links.

Intussen stond de piloot „radiografisch" in verbinding met een grondstation — in dit geval met de instructeur — van wie hij de gewenste inlichtingen, nodig voor een juiste navigatie, kon krijgen en met de bakens, de radiobakens, die voortdurend hun schrille tonen de aether in slingeren.

Vliegt de vlieger op de juiste koers op een baken aan, dan hoort hij een onderbroken toon; bevindt hij zich links van deze koerslijn, dan hoort hij in luidelijke morse-tekens een A en bevindt hij zich rechts van de baan, dan klinkt de N in de hoofdtelefoon. Intussen ziet de vlieger niets van hetgeen onder hem is, want het opgegeven zicht is 0,0.

En zo vliegt de piloot dan van baken tot baken tot hij uiteindelijk door de dikke bewolking heenbreekt en ensltotte de laatste twee of drie mijlen op de gewone wijze aflegt en zijn kist aan de grond zet.

Hetzelfde, dat in deze linktrainer gebeurt, geschiedt in het echte vliegtuig ook. En omgekeerd. Met een draai aan een knop stelt de instructeur een bepaalde windsnelheid in met een draai aan een andere knop regelt hij de windrichting naar believen, door het overhalen van een kleine handle komt de trainer in een luchtstoring terecht en wordt heftig heen en weer geslingerd, zoals dit met een vliegtuig gebeurt, wanneer het met remous te kampen heeft.

Op de link-trainer oefenen de vliegers zich voornamelijk in het aanvliegen op de luchthavens, die in hun route liggen. Het zou natuurlijk ook mogelijk zijn om dit met echte vliegtuigen op de echte luchthaven te doen maar er is weinig uitleg voor nodig dat dit wel een bijzonder kostbare onderneming zou worden. De tweede opzet van de link-training is dus een enorme kostenbesparing.

De trainer, die momenteel op Plesman Luchthaven aanwezig is, is eigenlijk van een wat verouderd model Zij zal vermoedelijk in oktober of november worden vervangen door een nieuw en tevens moderner toestel.

Veilig vliegen, is het motto van de K.L.M. In dit veilig vliegen en vooral de voorbereidingen daartoe neemt het schijnbaar onbelangrijke toestel een belangrijke plaats in. Want onjuiste reacties van een piloot worden door de linktrainer onmiddellijk geregistreerd. Een fout met de trainer is niet gevaarlijk en wanneer de vlieger weer in zijn kist klimt, heeft men deze fout kunnen corrigeren, zodat het vliegtuig hem voor de volle honderd procent veilig in de handen ligt.

Filmliga Curacao

Willemstad. — Het bestuur van de Filmliga Curaçao verzoekt om mede te delen, dat de filmstudiegroepavond van woensdag 19 september a.s. niet in het Kransgebouw, maar in het Cultuurcentrum op het Joh. van Walbeekplein zal plaatsvinden.

Gedraaid zullen worden „Powered Flight" en „Run for your money" („Twee bolhoeden naar Londen").

Katholieken vormen 20,3% van de bevolking der V.S.

New York. — Volgens een mededeling van de Amerikaanse nationale raad van kerken bedraagt het aantal leden van kerkgenootschappen op het vasteland der Verenigde Staten thans 100.162.529, dat is 2.679.918 meer dan verleden jaar Dit jaar nam het aantal leden toe met 2,8 procent; de bevolking met 1,8 procent

Over de voornaamste kerkgenootschappen is het aantal leden als volgt verdeeld: protestant 58.448.567; roomskatholiek 33.396.647; joden 5.500.000; oost-orthodox 2.386.045; oud-katholiek en Pools nationaal katholiek 376.370; boeddhisten 63.000. Voorts zijn er nog tussen de 10.000 en 20.000 mohammedanen in de Verenigde Staten.

Er zijn op het Amerikaanse vasteland 305.449 kerkgebouwen, 22.018 predikanten; de jaarlijkse financiële bijdrage aan de kerkgenootschappen bedraagt per hoofd van de bevolking 48.81 dollar. In het laatste jaar is voor een bedrag van 736 miljoen dollar besteed aan de bouw van 5393 nieuwe en de uitbreiding en vernieuwing van bestaande kerken.

De protestanten vormen 35,5 procent van de bevolking, de rooms-katholieken 20,3 procent. De grootste groep vormen de baptisten met 18.793.097 leden in 27 kerkgenootschappen, daarna volgen de methodisten met 11.784.000 leden in 22 kerkgenootschappen en vervolgens de lutheranen met 7.059 593 leden in negentien kerkgenootschappen.

Geen beperking van oliegebruik in V.S.

Washington. — Het Bureau voor de Defensie-mobilisatie heeft opnieuw verklaard, dat in de Verenigde Staten het verbruik van olie en olie-produkten niet zal worden beperkt, ook als de aanvoer via het Suezkanaal stil komt te liggen. Volgens ramingen van deskundigen is het mogelijk de olieproduktie in de gebieden van de Golf van Mexico en de Caraibische Zee te verhogen met 1,1 à 1,3 miljoen vaten per dag. Indien de aanvoer van olie uit het Midden-Oosten door het Suezkanaal en door de buisleidingen naar de Middellandse Zee zou komen stil te liggen, zal men volgens Amerikaanse deskundigen waarschijnlijk tot rantsoenering van olieprodukten in Europa moeten overgaan. In de Verenigde Staten zal het gebruik echter niet beperkt behoeven te worden.

Hong Kong. — "Nieuw China" meldt dat in communistisch China het prototype van een straalvliegtuig gereed is gekomen en dat zeer binnenkort met de vervaardiging in serie van dit soort toestellen zal worden begonnen.

Stockholm. — De Zweed Allan Lundberg is Europees kampioen koorddansen geworden, nadat hij 21 uur en 25 minuten zonder eten of drinken „boven" was gebleven. Toen hij op de grond stond, ontdekte hij, dat zijn portefeuille met inhoud was gestolen.

Emmastad

WACHTDIENSTEN

C.P.I.M.

Telegram Afdeling:
Van 07.00 — 23.30 Kantoor tel. 2307
Van 23.30 — 07.00 B. J. Lubbers tel: 3598

Personeel Afdeling:
A. J. v. d. Bos, St, Michielweg 20 J: D: tel: 4384
B. g. g. nad. inl: tel: 2400

Materialen Afdeling:
J. v. d. Vlis tel. 4320

C.S.M.

Rederij:
H. H. van der Koogh tel: 2679

Scheeps agentschap:
Van 07.30 — 12.00 en van 13.00 — 18.00
Kantoor tel. 2458—2551
Van 19.00 23.00 en van 08.00 — 08.00
F. J, Idenburg tel: 2118

Dok Afdeling:
Van 1630 — 1.00 tel: 22276—2098;
Van 1.00 — 07.30 P. Talma tel. 4523

THEATER ASIENTO:
„Oh mein papa"
Alle leeftijden.

Liefde weerhoudt jongeman van emigratie

Het uit tien personen bestaande gezin van de Rotterdamse meeltapper Plezier is op het laatste ogenblik incompleet met de Sibajak naar Australië vertrokken. De twintigjarige zoon Leendert, die ook zou emigreren, kwam plotseling tot de ontdekking, dat hij zijn meisje in Rotterdam niet in de steek kon laten, en besloot maar in het land te blijven. Hij is nog wel aan boord geweest om afscheid van zijn familie te nemen, maar keerde even later snel terug naar de wal, waar zijn Dulcinea hem al ongeduldig opwachtte.

Nog een passagier heeft verstek laten gaan. Het was de 17-jarige balletdanseres van de Nederlandse Opera Mechteld Schreuders uit Voorschoten die naar Australië zou emigreren. Haar grootmama echter achtte het risico van de tocht door het Suezkanaal te groot en hield Mechteld thuis. Toen het bericht afkwam, dat de Sibajak zekerheidshalve om de Kaap zou varen bleek het al te laat om de tocht van de jonge balletdanseres nog door te laten gaan.

Aan boord van de Sibajak bevinden zich o.a. vijftien Nederlandse koks die hun diensten hebben aangeboden ten behoeve van de in Melbourne te houden Olympische Spelen en die daarna door de Australische regering aan werk zullen worden geholpen.

AGENDA

WEST-END.
„Invitacion to the dance"; 19.00 en 21.00 uur.
CINELANDIA:
„Olga en Tony'; en „Toughest man alive'; 19.00 en 21.00 uur.
ROXY:
„Marcelino, Pan y Vino'; 19.00 uur
„Black widow'; 21.00 uur.
CARIBE:
„Tight spot"; 20.00 uur
SUFFISANTTHEAER:
„Therese, de begeerde vrouw"; 20.00 uur.

GREEP UIT DE AETHER

CUROM
17.00 Zuidamerikaanse muziek
17.15 Llama 12556!
17.45 Voor de kleintjes,
18.00 Pabien,
1830 Nieuws
18.45 En nu.... Tante Aukje.
19.00 Arubaanse Jukebox
19.15 Actualiteiten
19.30 Wat de handel biedt
20.30 Muziek voor U!
21.00 C. C. C. Kwartiertje
21.15 Klassiek Dinsdagavond
22.25 Nieuws
22.30 Sluiting.

RADIO HOYER
17.00 Tea at Five
17.30 Nieuws
17.40 Met Duitse musici
18.00 Gev. muziek
18.30 Reclame
18.45 Sport
19.00 Muziek di mi Tera"
19.30 Met de jarigen in de lucht
20.00 Praatje door P. Brennecker
20.10 Gevarieerde muziek
20.30 Hoorspel
20.45 Gevarieerde muziek
20.55 Hoorspel
21.15 Gevarieerde muziek
22.00 Sluiting.

RADIO CARIBE
17.00 Variedades Musicales
18.00 Serenade
18.30 Recorded Music
18.45 Er was eens....
19.00 Avond Concert
19.30 Fiesta Viceroy-Pampero
20.30 The Haunting Hour
21.00 News Bulletin
21.15 Music of the Masters
21.45 Platter Parade
22.30 Prelude to Slumber
23.00 Closing.

RADIO KELKBOOM
17.30 Kinderuurtje
18.00 Musica
18.15 Cumpleaños feliz
18.30 Dinermuziek
19.00 Noticias (Pap.)
19.15 Musica cu Alfredo de Angelis
19.45 Nieuws
20.00 Musica Norte Americana
20.15 „Frente al Pecado de Ayer"
20.30 Musica
21.00 C. C. A. Programma
22.00 Sluiting.

AVROS
17.00 Linda's eerste liefde
17.15 Muziek
17.45 Populaire melodieën
18.00 Vertelling voor kinderen
18.10 Kinderliedjes voor de avond
18.30 Voor de gedetineerden
18.45 Nieuwsberichten
19.00 Voor de jarigen
19.15 Surinaams praatje
19.30 Radio-crooner
19.45 Historische Kring
20.00 Advertenties
20.30 De Basin Street Boys
20.55 Nieuws en Sluiting.

Sydney. — Tijdens atletiekwedstrijden in Moore Park, te Sydney, verbeterde de 17-jarige Australische Betty Cuthbert het wereldrecord 200 meter dat sedert 25 juli 1952 op naam stond van de Australische Marjorie Jackson Cuthbert liep de afstand in 23.2 sec.

Triomph! aan Coster's rijk vernuft!

Nederland richtte hem een eeuw geleden een standbeeld op

(Van een medewerker in Nederland)

Nu alweer een kwart eeuw geleden hebben wij voor het eerst die wondere historie gehoord van de Haarlemmer Lourens Janszoon Coster, die ooit de boekdrukkunst heeft uitgevonden. De absolute toon, waarmede de meester ons destijds verzekerde, dat Coster de uitvinder was geweest, sloot bij voorbaat uit, dat heel misschien die eer aan een ander ten deel moest vallen. Daar zijn wij pas later achter gekomen, toen de wetenschap ons ook de naam van de Duitser Gutenberg spelde. Het werd ons duidelijk, dat de geleerden bijna vijf eeuwen bezig zijn geweest om de ware Jacob te zoeken. De ene keer scheen het pleit in het voordeel van de Costerianen beslecht, de andere keer was de triomf aan de Gutenbergers.

Maar toen wij voor de eerste keer in Haarlem terecht kwamen, deed het ons deugd, in het hart van de stad, op de Grote Markt en in de schaduw van de oude Sint Baaf, het forse standbeeld aan te treffen van Coster, die ook in het hart van de Haarlemmers zelf een eerste plaats bleek veroverd te hebben. Hoe zouden zij hem anders, in het dagelijkse leven, kunnen aanspreken met het populaire „Loutje"?

In de sokkel, waarop de beroemde Haarlemmer [illegible] de letter A in zijn rechterhand houdt en haar als bewijs van zijn vondst aan iedereen [illegible], staat in puur latijn gebeiteld: Typographia Litteris mobilibus e metallis fusis in[illegible]. De vertaling werd aan de andere zijde [illegible]: Uitvinder van de boekdrukkunst met [illegible], uit metaal gegoten, letters.

Het was dus toch waar. Coster hád de boekdrukkunst uitgevonden. Er was zelfs geen sprake van een Haarlems chauvinisme, want een andere inscriptie liet aan duidelijkheid niets te wensen over: Lourens Janszoon Coster. Hulde van het Nederlandse Volk. 1853.

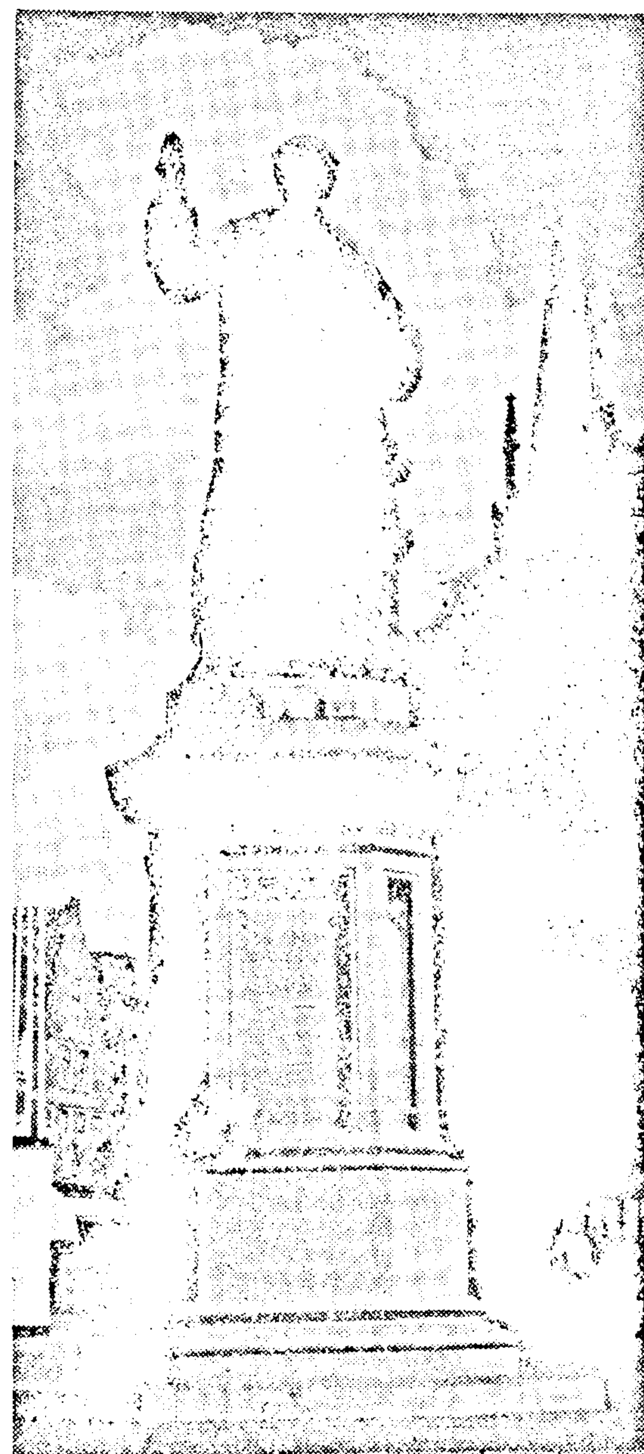
Honderd jaar geleden dus voelden de Nederlanders de behoefte een nationaal monument ter eere van de inventieve Haarlemmer op te richten. [illegible] 16 juli is het precies een eeuw geleden, dat het standbeeld met veel plechtigheid werd onthuld. Maar wie in de geschiedenis duikt, komt tot de ontdekking, dat die monumentale eer Coster vooral ten deel viel als een nationaal protest tegen Duitse eigenwaan en verwatenheid.

Nederland en vooral Haarlem waren er van overtuigd, dat Coster de grote man was. Hij was degene geweest, die eens, tijdens een wandeling in de Haarlemmerhout, voor de aardigheid een letter uit de schors van een boom had gesneden. Door een onhandigheid liet hij de letter vallen, die een afdruk bleek achter te laten in het zand. Een simpel begin — meer geluk dan wijsheid mag men desnoods ook zeggen — maar Coster kreeg er aardigheid in om meer letters te snijden en deze af te drukken op papier om zijn kleinkinderen de kunst van het lezen bij te brengen.

Er zat brood in voor Coster, toen hij met tinnen letters boeken ging drukken en hij moest — aldus het aloude verhaal — gezellen in dienst nemen om aan de vraag naar gedrukte boeken te voldoen. Een van zijn gezellen, die de kunst goed had afgekeken, trok er tussen uit — de boze Jan zeiden ze in Haarlem — en hij vertrok naar Duitsland, waar hij als Gutenberg, de „uitvinder van de boekdrukkunst", naam maakte.

Wij willen het liefst in die legende blijven geloven. Zo deden ook reeds de Haarlemmers van ver vóór onze tijd, al hebben zij het huis van Coster op de Grote Markt niet met de grootste piëteit behandeld.

De behoefte om hem met veel uiterlijk vertoon te eren kwam pas na enkele eeuwen. Naar ons beste weten kreeg hij zijn eerste beeld in 1723. In dat jaar was het volgens toenmalige opvattingen drie eeuwen geleden, dat de boekdrukkunst was uitgevonden, en het was op kosten van niemand minder dan van de Inspectoren van het Haarlemsch Collegium Medicum dat een stenen standbeeld van Coster werd opgericht tot versiering van de Hortus Botanicus, thans de tuin in het Prinsenhof achter het stadhuis. Tachtig jaar moest Coster daar in een kruidige omgeving vertoeven, maar op last van de Municipaliteit van Haarlem werd hij in 1801 overgebracht naar de Grote Markt, waar hij een ereplaats kreeg tegenover zijn vroegere woning.

Honderd jaar staat „Loutje", gegoten in metaal, nu op zijn stenen sokkel. Het rumoer van een eeuw terug is hij nog niet vergeten, maar de ouderdom heeft hem wijzer en rustiger gemaakt. Het Beeld, dat de wetenschap na vijf eeuwen nog niet heeft opgelost, stemt hem plezierig; het antwoord houdt hij onverstoorbaar in zijn metalen brein.

onrechte pronkten met Gutenberg. Bij de vele literatuur over de beruchte strijdvraag verscheen een boek van Koning en Scheltema, dat in Nederland met enthousiasme werd ontvangen. De Duitsers echter vonden er verschillende zwakke plekken in en buitten die terdege in hun voordeel uit. Bovendien bespotten zij de Haarlemmers om hun eeuwfeestviering. De Costerianen werden geminacht en flink over de hekel gehaald. Haarlem stelde zich in slagorde om een nieuw offensief te openen. Het barstte pas los, toen de oosterburen in 1840 de uitvinding der boekdrukkunst herdachten — over het juiste jaar der uitvinding werd in beide kampen apart gestreden — en zij „de euvele moed" hadden voor Gutenberg een monument van formaat op te richten en met veel drukte te onthullen.

De Haarlemmer J. J. F. Noordziek was tot in het diepst van zijn hart gegriefd en hij was de man, die het Nederlandse volk tot een demonstratie opriep om de rechten van Coster te beschermen. Ook in Nederland moest er een nationaal monument komen, mogelijk gemaakt door bijdragen van heel het volk. Hij motiveerde zijn oproep, kennelijk door ervaring geleerd, met de mededeling, dat er geen nieuw boek geschreven moest worden, „want boeken worden gelezen en vergeten".

In zijn „Oproeping aan Nederland om de eer des Vaderlands te handhaven" ontwikkelde hij zijn ideeën, die ook bij de overheid een genadig oor vonden. Wel werd de tegenwerping gemaakt, dat Haarlem reeds een standbeeld had op de Grote Markt, maar die werd door Noordziek met veel voortvarendheid ontzenuwd met de verklaring, dat het bestaande beeld niet in overeenstemming was met de stand van de beeldhouwkunst (van die dagen) en ondanks het feit, dat er in 1851 in de gevel van de „uitvinderswoning" (nu een bioscoop) aan de Grote Markt een beeldje van Coster was geplaatst, ging een volijverig comité aan het werk om de plannen te realiseren. In vrijwel iedere Nederlandse provincie werd een werkcomité van notabelen ingesteld en in 1856 werden duizenden in den lande uitgenodigd om de onthulling van „een metalen standbeeld op een stenen sokkel" te Haarlem bij te wonen. In de invitatie werd duidelijk gesteld, dat het de bedoeling was „de oprigting te doen strekken tot een zigtbaar bewijs, dat men het geschil omtrent de vraag, aan wien de roem der ontdekking der Boekdrukkunst moest toegeschreven worden, waarover drie eeuwen was gestreden voor uitgemaakt en ten voordeele van ons Vaderland en onzen Voorzaat beslist hield".

Die duizenden lieten het er niet bij en toen de Costerfeesten op 15 juli 1856 begonnen, moet Haarlem een „golvende nationale mensenzee" geweest zijn. Een enorm feestprogramma moest worden afgewerkt, dat zijn hoogtepunt vond op de 16e juli, toen een indrukwekkend lange optocht eerst naar de steenklomp in Den Hout trok en vervolgens een feestelijke uitlaat vond op de Grote Markt, waar onder het luiden van de klokken, kanonschoten en daverend gejuich het standbeeld onthuld werd. De stedelijke schutterij kwam er aan te pas, het eerste regiment dragonders gaf aan de nationale manifestatie een manhaftig karakter en het zesde regiment infanterie vormde het symbool van Nederlands overwinning op de Duitsers.

„Metalen bewijs" tegen Gutenberg

In 1823 vierde Haarlem het vierde eeuwfeest met grote luister en ter gelegenheid daarvan werd een nogal forse gedachtenissteen in Den Hout geplaatst, een tamelijk lelijk geval, een fantasieloze klomp steen, die echter geen Haarlemmer meer zou willen missen.

Men wilde het niet bij die steen laten. Overtuigend moest bewezen worden, dat Coster de uitvinder was geweest en dat de Duitsers ten

De Haarlemmers zelf lieten zich niet onbetuigd. Vrijwel ieder huis was in een feestelijk kleed gestoken en de [illegible] bleken rijkelijk gevloeid te hebben. Met een verrukkelijke en burgerlijke trots werd de feestvierder verzekerd:

Triomph! aan Coster's rijk vernuft.
Triomph! aan Haarlem's schoone dreven;
Daar werd door d'ed'le Boekdrukkunst
Aan gansch het menschdom licht gegeven.

Pas de 17e juli 's avonds laat kwam er aan de feestelijkheden een eind. Vermoeid — aldus de kroniek van die dagen — legde de Nederlander zich ter ruste. Eindelijk was het overtuigende bewijs geleverd, dat Coster de boekdrukkunst had uitgevonden!

Het metalen „bewijs" staat nog steeds op de Grote Markt, slechts éénmaal is zijn rust gestoord, toen het in 1936 als een verkeersobstakel beschouwd werd en naar het midden van de Markt gerold werd.

De oude strijd heeft inmiddels wel tot de conclusie geleid, dat niet is aan te tonen, of Coster dan wel Gutenberg of zelfs maar een van beiden de boekdrukkunst uitgevonden heeft. Officiële documenten bestaan er niet, de geschiedenis levert geen enkel houvast op en slechts aan de hand van de ontwikkeling der druktechniek kan men veronderstellingen maken.

Over die techniek heeft de Nederlandse postzegelontwerper Sam Hartz, sedert vele jaren werkzaam bij Enschedé te Haarlem, een boekje geschreven, dat onder de titel „The early printers and their typographical equipment" hopelijk binnenkort zal verschijnen.

(„Je moet het wel in het Engels schrijven", zegt hij, „als je het in het Hollands zou doen, kun je het beter verbranden".)

Daarin stelt hij o.m. dat er eerder in Holland met losse letters is gewerkt dan in Duitsland. Bovendien is er een getuigenis van een medewerker van Gutenberg, dat de Duitser naar Hollandse voorbeelden werkte. Zou daarmede aangetoond zijn, dat de Nederlander met de eer mag gaan strijken, dan hoeft dat nog niet Coster te wezen. Intussen zal men wel mogen aannemen, dat ook dit niet het laatste [illegible] zal zijn, dat aan de kwestie wordt gewijd.

[illegible] menigte [illegible] op 16 juli 1856 om het nieuwe standbeeld van Lourens Janszoon [illegible] als een nationaal protest tegen de Gutenbergers op de Grote Markt te Haarlem werd onthuld.

In 1955 joeg de orkaan „Hazel" over het Caraibische gebied. Dit was juist iets meer dan het „weinige", dat het wrak van het s.s. „Oranje Nassau" nog nodig

50 jaar geleden liep schip op klippen van Koraal Specht

Kapitein van „ORANJE NASSAU" verkeek zich op Curacaose Kust

Over uitspraak van Raad van tucht tegen gezagvoerder meldt de geschiedenis niets

Willemstad. — De Raad van Tucht voor de Koopvaardij behandelde het onderzoek aangaande de stranding van het Nederlandse stoomschip „Oranje Nassau" van de Koninklijke West Indische Maildienst, kapitein J.C. De Roever, dat in de morgen van de 13de oktober 1906 op de Zuidkust van Curacao opde klippen liep bij Koraal Specht en verloren ging.

Als getuige werd gehoord de eerste stuurman P.C. van der Graaf, die de scheepsverklaring bevestigde. De **Oranje Nassau** voer de 10de october leeg van Trinidad naar Curacao.. Getuige had in de avond van de 12de de wacht van 8 tot 12. Om 8.15 kreeg men de vuren van Curacao in peiling, waarop de kapitein last gaf de wal uit te stomen tot half een á een uur, daarna te wenden en weer op de wal aan te lopen.

Om 12 uur gaf de eerste stuurman de wacht aan de tweede over en ging tot vier uur slapen. Hij kwam ongeveer tegelijk met de kapitein weer op de brug.

Het schip liep toen van één uur af weer op de hal aan, maar wegens de zware regens zag men het strand niet. Om half vijf maakte de kapitein juist de opmerking, dat als het zo dik bleef, weer gewenden de wal uitgestroomd zou moeten worden. Op dat ogenblik dook de wal plotseling vlak voor het schip op. Onmiddellijk werd volle kracht achteruit gegeven en het roer naar bakboord gebracht, maar het volgende ogenblik liep het schip op een klip.

Hardnekkige pogingen werden gedaan om de **Oranje Nassau** weer vlot te krijgen en bijna was het werk met goede uitslag bekroond, toen tegen zes uur een zware storm uit zee opbrak. Deze sloeg het schip dwars op de wal en toen was alle kans op redding verkeken De bemanning werd door de „Prins Willem II" van boord gehaald.

Uit de verklaringen van de getuige blijkt nog dat het buiïg weer was, het ene ogenblik helder, het andere ogenblik dik van de regen. De hele nacht, zowel gedurende het uit de wal varen van acht tot een, als daarna, werd halve kracht varen, wat voor de **„Oranje Nassau"** een viermijls vaart betekende. Maar wind en stroom waren oorzaak dat het schip veel sneller naar land liep, dan het eerst naar zee gelopen had.

Verschillende leden van de Raad maakten de opmerking, dat het toch tamelijk onvoorzichtig was om zo lang landswaarts aan te houden met zo slecht weer, terwijl men niets van de wal zag

Getuige antwoordde dat men meende nog wel vier mijl uit de wal te zijn. Men had n.l. tevoren een hoger en meer in het binnenland gelegen gedeelte van het eiland zien opkomen en dit voor de hoge wal gehouden.

Dat zal de Ceru Coral zijn geweest, die ruim 61 meter hoog is. In werkelijkheid wwas echter de wal laag en veel dichterbij, dan men vermoedde.

Juist toen de kapitein de opmerking gemaakt had, dat er wel weer gewend zou moeten worden, vond het ongeluk plaats. Een geringer vaart dan vier mijl kan het schip niet lopen, volgens getuige. Hoewel „halve kracht" bij de ene machinist of de andere nogal eens verschilde.

Later is ook de Heer J.C. De Roever, oud-gezagvoerder van het Nederlandse stoomschip „Oranje Nassau", bij édictale citatie (wat dat dan ook zijn moge) aan zijn adres te Paramaribo gedagvaard om op maandag 9 december 1907 te verschijnen voor de Raad van Tucht, ten einde zich te verantwoorden omtrent het ongeval 13 october 1906 aan genoemd, hem toen toevertrouwd stoomschip overkomen, n.l. de stranding dichbij de haven van Curacao. Van een eventueel hierop volgde uitspraak heb ik echter nergens iets gevonden.

In 1975 zal atoomkracht 20 procent leveren van alle in de V.S. geproduceerde electrisch vermogen

Columbus, Ohio. — De waarnemend direkteur van de afdeling reactorontwikkeling van de Amerikaanse commissie voor atoom-energie, Louis H. Roddis, heeft onlangs tijdens een bijeenkomst van economen en industriëlen waarbij van gedachten werd gewisseld over de vreedzame toepassingen van atoomenergie, voorspeld, dat in 1975 atomische krachtcentrales twintig procent zullen leveren van het totaal in de Verenigde Staten geproduceerde elektrisch vermogen.

Hij deelde voorts mede, dat naar alle waarschijnlijkheid as. zomer een reactor, werkend met verrijkt uranium en water onder druk, in shippingport bij Pittsburgh in bedrijf zal worden gesteld; het zal de eerste reactor van dit tijpe in de Verenigde Staten zijn. Roddis zeide, dat in verband met de over de gehele wereld nog steeds toenemende vraag naar energie een van de belangrijkste vreedzame toepassingen van de atoomenergie ongetwijfeld de warmteproduktie in de reactors zal zijn, die het uitgangspunt vormt voor de opwekking van elektrische energie.

„De energie, beschikbaar in de economisch winbare uraniumertsen, waarvan tot dusver vindplaatsen bekend zijn, wordt geschat op 25 maal de energie, die beschikbaar is in de economisch winbare kolenreserves — 1 kilogram splijktbaar uranium bevat evenveel potentiële energie als 3750 ton kolen".

Het huidige stadium van exploratie, onderzoek en ontwikkeling, aldus Roddis, zal het mijn inziens mogelijk maken, dat binnen tien tot vijftien jaar kernenergie-centrales zullen worden gebouwd, die in alle opzichten zullen kunnen concurreren met de modernste kolencentrales. In het buitenland zal dit tijdstip ongetwijfeld eerder worden bereikt, omdat over het algemeen de prijs van fossiele brandstoffen daar hoger is.

„Naar schatting", aldus besloot Roddis, „zullen wij in 1970 in de Verenigde Staten 25 miljoen kilowatt vermogen geinstalleerd hebben in kernenergiecentrales, hetgeen dan ongeveer acht procent zal uitmaken van het totaal geinstaleerade elektrische vermogen.. In 1975 zal het totaal geinstalleerde vermogen in kernenergie ongeveer tachtig miljoen kilowatt bedragen, waardoor het aandeel van deze energievorm tot twintig procent zal stijgen".

ERIC DE NOORMAN: HET TEKEN DER JOMS

48—31. „Hebt ge een ogenblik voor mij. Heer Koning?" vraagt Wulstan als hij de volgende avond Eric's vertrekt betreedt. De Deen maakt een geheel andere indruk als gisteren. Zijn woede is verdwenen, zijn houding is haast weemoedig en er ligt een zorgelijke trek op zijn gelaat. „Ik maak mij bezorgd over onze vriend Balor", begint hij aarzelend. „Ik hoorde de heelmeester vandaag zeggen, dat hij nog steeds niet bij kennis is!" „Dat is zo", bevestigt Eric. „De man schijnt er zeer ernstig aan toe te zijn. De heelmeester heeft alles geprobeert, wat mogelijk is, doch hij twijfelt er aan, of hij Uw makker in het leven kan houden".

„Het is dus, zoals ik reeds vreesde", zucht Wulfstan. „Doch Balor MOET in leven blijven!" gaat hij nadrukkelijk verder. „Wanneer hij sterft, heb ik niet alleen mijn laatste makker verloren, doch dan is er ook niemand, die mijn verhaal kan bevestigen!" Eric knikt, terwijl hij zich afvraagt, wat de Deen eigenlijk wil. Wulfstan laat zijn stem dalen, tot een geheimzinnig gefluister. „Het zal U bekend zijn, Heer Koning, dat wij Jomsvikings beschikken over vele geheime! Een daarvan is deze drank!" Triomfantelijk houdt hij een fles omhoog, waarin een donkere vloeistof glanst. „Deze drank heeft reeds velen van ons het leven gered! gaat hij verder. „Laat Balor dit mengsel opdrinken en zo er ook maar de geringste kans is, zal het hem doen herstellen! Ik heb zelf de kruiden gemengd! Wanneer dit hem niet helpt, is er niets meer, wat hem redden kan!" Na een korte aarzeling neemt Eric de drank van Wulfstan aan. „Ik kan mijn Uw bezorgdheid begrijpen", zegt hij. „Laat ons hopen, dat de drank de gewenste uitwerking zal hebben. Ik zal mij direct naar de zieke begeven!" De heelmeester kijkt verwonderd op, als de Noorman op dit late uur bij hem binnentreedt, doch in enkele korte woorden zet Eric hem de reden van zijn bezoek uiteen. „Het laatste middel, dat ik de zieke heb toegediend moet nog enkele ogenblikken uitwerken", legt de heelmeester uit. „Heeft het niet geholpen, dan zal ik hem deze drank ingeven". Met enkele bemoedigende woorden verlaat Eric het vertrek, doch nauwelijks is hij halverwege de gang, of de Noorman blijft met een ruk staan. Uit het vertrek, dat hij zojuist verlaten heeft, klinkt een geluid, alsof er iets zwars is omgevallen, en direct daarop een angstaanjagend gekreun......

Het gebeurde in Nederland...

„Gietijzeren slaapmuts" gesloopt — Bedrieglijk oud koper

Het is een bekend feit, mensen slopen graag. Geen wonder dan ook, dat de sloop van de „gietijzeren slaapmuts", die van 1863 tot 1951 de Haagse toren tot spits heeft gediend, vlot is verlopen. Opbouwen is wat moeilijker. En het duurt wat langer. Toch komt er tekening in de nieuwe spits, die na veel gedelibereer op het zware zeshoekige, eenvoudig bakstenen lichaam van de Grote of Sint-Jacobstoren wordt gebouwd. Maar het is nu dan ook al 1956 En in dit jaar, zo hebben de bouwers zich voorgesteld, moest men gereed komen met de restauratie van het torenlichaam en de bouw van de nieuwe spits. Toch zal het wel begin 1957 worden, voordat de Hagenaars hun toren weer zonder steigers zullen zien.

Hij heeft een merkwaardige geschiedenis, de Sint-Jacobstoren. De legende wilde, dat de toren op koeienhuiden was opgericht. We weten nu beter, de toren staat op prachtig zuiver zand en is in de loop van de eeuwen niet verzakt. Praktisch staat hij te lood, zoals men dat in torenbouwerskringen noemt. Er is in de loop van de jaren nogal wat te doen geweest over de vraag wie zich nu eigenlijk de eigenaar mocht noemen. De gemeente trok aan het langste eind, bij decreet van de Koning van Holland van 2 augustus 1808. De archieven vermelden verder een aantal branden, blikseminslagen en restauraties. Ze vertellen ook, dat de bouw van de gietijzeren spits, die een kleine eeuw Den Haag heeft beheerst, voor een bedrag van ruim zestienduizend gulden werd gegund, een klein bedrag voor onze begrippen. In 1863 kwam die spits gereed Honderdvijftig ton gietijzer was er aangespendeerd.

De bouw was [illegible] niet zo geweldig nauwkeurig gegaan. Zuinigheidsoverwegingen peelden een grote rol. De constructie was niet zo goed. Bovendien werd de gietijzeren slaapmuts — geliefkoosde bijnaam — gewoon over de oude, houten spits heengebouwd. Ook het metselwerk, dat ter reparatie van het massieve torenlichaam in 1862 en 1884 werd uitgevoerd, was niet zo sterk. Vandaar dat met de huidige restauratie van het lichaam zevenhonderdduizend stenen zijn gemoeid. Dat aantal is op [illegible] tien miljoen stenen, die [illegible] toren gebruikt zijn, [illegible] maar men dient te [illegible] zeshoekige toren [illegible] vijftig meter [illegible] muren van [illegible] dikte.

De restauratie [illegible] De houten balken [illegible] vervangen door [illegible] beton en ook het [illegible] senvloeren is vervangen [illegible] beton. Bovenin hangen al drie [illegible] klokken, waaronder de bijna zeven ton zware uit 1541 daterende „Jezus" Van deze klok ontdekten de Duitsers in de oorlog, toen hij naar de be[illegible] grond in de toren was getakeld om naar de geschutsgieterijen te worden vervoerd, dat hij niet door de deur naar buiten kon. Onder de drie reeds gehangen klokken is ook een nieuwe, in c, die de basis wordt van het uitgebreide carillon. Vier octaven, zal dit eenenvijftig klokken tellende carillon omvatten. Het totale gewicht van de klokken bedraagt ruim vierentwintig ton. In de nieuwe spits wordt momenteel de ophangconstructie gemonteerd. [illegible] bij [illegible] op Prinsjesdag zal het carillon officieel in gebruik worden genomen. De inmiddels gepensioneerde stadsbeiaardier Johan de Zwaan zal het na de opening van de nieuwe zitting van de Staten-Generaal bespelen.

Aan de nieuwe spits zit, zoals u begrijpen zult, ook het een en ander vast. Niet het uurwerk en de wijzerplaten. Die komen in het lichaam, bovenin. Van zes kanten zal men op de klok kunnen kijken. De houtconstructie van de spits is intussen gereed. De beurt is nu aan de koperslagers van Meijer en Stegmann uit Schiedam, die de houten delen in een conserverende koperen-platenlaag hullen. Vierduizend kilo koperen plaat is daarmee gemoeid. Merkwaardig is de wijze, waarop de koperslagers hun materiaal op de Haagse toren verwerken. De toren moet straks oud lijken. De naden tussen de koperplaten worden dan ook willekeurig over de balken van de houtconstructie verdeeld, alsof er reparaties zijn verricht. Het koper zal gaan groenen en het bedriegelijke is geschied.

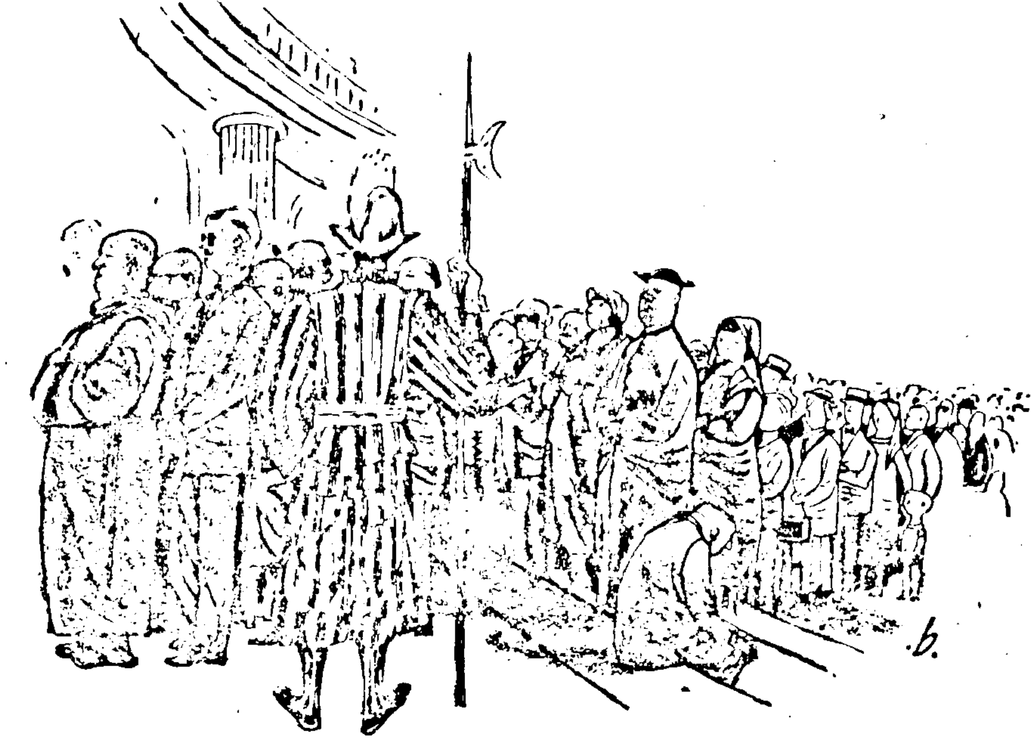
• • •

Een dezer dagen beklommen we de Haagse toren. We troffen er ook de „ui", die boven de carillonruimte is gebouwd. Daarbovenop komt straks het kruis met de ooievaar. De oude, uit het Haagse wapen afkomstige vogel krijgt nieuwe vormen. Hij zal zijn taak als windwijzer daardoor beter kunnen vervullen. Zijn lichaam zal niet plat zijn, zoals voorheen, maar volgens de door de Hoge Raad van Adel vastgestelde vormen uit koper worden gedreven. Zo gaat het werk voort. In het nieuwe jaar zal het op een der binnenmuren van de toren geschreven vers weer van toepassing worden. De velen, die dan de Haagse toren zullen beklimmen, zullen zich zien toegevoegd:

Rust vreemdeling die my St. Jacobs-
Toorn betreet
Ik ben zeshoeks, binnensmuurs, vier
mael agt voeten breet
en agtmael dertig hoog; hebt gy geteld
Uw stappen
Ga voort, klim tot mijn top drie hon-
dert vijftig trappen.

DE VALSE KAARTJES van Mgr. B. voor het Vaticaan

De vrolijke ontknoping van een pijnlijk incident

(Van onze Romeinse correspondent)

Zij stonden in drommen te wachten voor de Bronzen Poort, enkele duizenden. De zon was al heet. Over een uur zou de pauselijke audiëntie beginnen.

Op een bepaald ogenblik gaf de sergeant van de Zwitserse wacht het teken. Er kwam beweging in de menigte, die nu langzaam van de zon in de schaduw schoof en van de schaduw in de koele majesteit van de Koninklijke Trap.

Gendarmen en rechercheurs in burger controleerden formeel de toegangskaarten. „Een Duitse pater met tien pelgrims". „Gaat U door, Eerwaarde." „Franse groep van twintig." Een vluchtige blik op het stapeltje biljetten en de Fransen waren binnen. Zo ging het door, routine.

Ineens was er iets. Een gendarme riep er een collega bij en dan nog iemand in civiel. De trage stroom was dood water geworden. Achter aan probeerde men op te dringen, tot een Zwitser het verkeer een slukje omlegde. Een nieuwe controle sprong in, en langs het obstakel van een groep onbeweeglijken („Even wachten, hier blijven, bij mij blijven!") vlood de stroom verder. Van de zon in de schaduw, van de schaduw in de majesteitelijke koelte van de Koninklijke Trap. De gendarmes spraken ernstig tot een heer; met gebaren naar de kaarten, met stemverheffing om — tevergeefs — een niet goed begrepen woord te verduidelijken.

Er was wel degelijk iets.

Op het bureau van de commandant der Vaticaanse gendarmerie werd een heer voorgeleid. Met zestig kaarten. Het speet de commandant werkelijk de heer en de zijnen dit ongerief te moeten aandoen. Maar hoe kwam hij aan die kaarten?

De heer verklaarde, dat zijn geëerde — ik mag wel zeggen: vriend — Mgr. B. hem, als reisleider, zestig kaarten voor zijn mensen had verschaft.

Mgr. B. was rector van een college, consultator van meer H.H. congregaties en onderscheidene malen door staatshoofden gedecoreerd. De kolonel trok de mededeling van de heer en reisleider in hoffelijke twijfel, nademaal il Reverendissimo ed Illustrissimo Monsignore stellig niet met (hm.....) valse sleutels zou pogen de sloten van de Sint Pieter te openen. De heer werd boos en eiste, dat de kolonel terstond en ter plaatse de prelaat zou telefoneren.

Mgr. was niet thuis.

Het bureau van Z. Exc. de Opperkamerheer werd gebeld. Zijn er voor vandaag toegangsbiljetten aangevraagd door Mgr. B? Zo direct kon men niet antwoorden. Er waren de laatste dagen in totaal iets meer dan veertigduizend kaarten uitgegaan, maar de beambte zou zeker morgen of overmorgen de kolonel kunnen berichten.

De heer frommelde zenuwachtig in zijn zak. Toen verhelderde zijn gelaat en hij produceerde een iets gekreukte enveloppe, waarin — aan hem persoonlijk gericht — de kaarten naar zijn hotel gestuurd waren. De keerzijde droeg duidelijk gedrukt de naam, titels en het adres van de geëerde — ik mag wel zeggen: vriend — Mgr. B. Op de schrijftafel van de commandant lagen de kaarten.

De persagentschappen zonden het volgende bericht over de telex naar alle windstreken: „Pauselijke gendarmerie is bende vervalsers van toegangsbiljetten tot pauselijke audiënties op spoor stop kaarten identiek aan echte maar zonder het daarop steeds voorkomend woord gratis stop werden aan vreemdelingen voor hoge prijzen verkocht einde."

Dit kon men daarna in meerdere of mindere mate uitgewerkt overal ter wereld in de pers lezen. De Italiaanse Paese Sera, meer voortrekker dan medereiziger der communisten, schreef bijvoorbeeld: Wel, wel, die bandieten. Wij kunnen het niet zo erg vinden, dat er lieden zijn, die voor geld onwetenden een toegang pogen te verschaffen tot het Vaticaan. Zij werken zogezegd volgens historisch patroon. Vroeger immers gaven de pausen met duurbetaalde aflaatbrieven onwetenden een gefingeerd toegangsbiljet tot het Paradijs".

De enveloppe van Mgr. en de biljetten lagen op de schrijftafel van de commandant der Vaticaanse gendarmerie. De kolonel bezag beide. Met het oog van Maigret. De kaarten legde hij op een stapeltje en wurmde ze met enige moeite in de gekreukte enveloppe. Daarna haalde hij ze er weer uit en hield de randen tegen het licht. De sergeant-majoor-schrijver keek geïnteresseerd toe. Ook hij had een timmermansoog.

Er zijn daarop vriendelijke woorden gezegd en verontschuldigingen. Een ordonnans ijlde naar beneden en loodste het gezelschap op het nippertje nog de Scala Ducale in, enige seconden voor de audiëntie begon.

De volgende morgen heeft de kolonel twee telefoongesprekken gevoerd (die hier ter zake dienen). Een met Mgr. B., een met de beambte van het bureau van Z. Exc. de Opperkamerheer.

„Giannini, ik heb U gisteren gevraagd voor mij uit te zoeken, of Mgr. B. kaarten voor de audiëntie van gisteren had aangevraagd.

Laat het maar, de zaak is al in orde. Dank U."

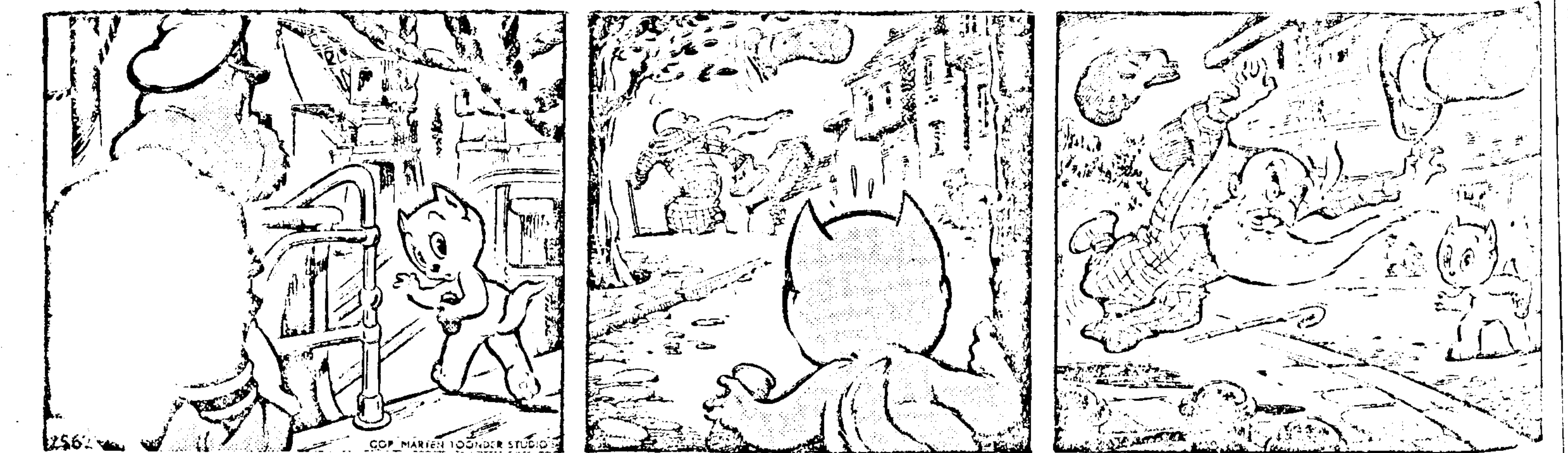
En tot de hoogstwaardige en doorluchtige heer B.: „Waart U zo vriendelijk, Reverendissimo, om door Uw tussenkomst een aantal van uw landgenoten kaarten te bezorgen voor de pauselijke audiëntie? Juist, zestig personen ongeveer. Dank U. Mag ik U nog ter wille van het algemeen welzijn een raad geven: knip voortaan niet meer stukken van de biljetten om die in een te nauwe enveloppe te krijgen. Een kleinigheid. Schaft U zich grotere enveloppen aan."

En terwijl Mgr. aan de andere kant van de telefoon nog stond te puzzelen, was de kolonel met brede glimlach weer aan het werk.

Maar luidkeels heeft de commandant gelachen, toen hij in de pers las, dat hij een „bende bandieten op het spoor was, die toegangskaarten vervalsten, ten einde deze voor grof geld aan vreemdelingen te verkopen." Onder de valbijl der administratieve zuinigheid van prelaat B. was slechts zestigmaal het woordje „gratis" gevallen

Met het oog van Maigret

TOM POES en de Kniphoed

2562. — Tom Poes liep naar de loopplank toe om ook van boord te gaan. „Houd die oude maar in de gaten," zei de kapitein, die hem gevolgd was.

„Dat is best, meneer. Het is een rare vent met londrottenstreken. Zijn geld is goed — maar zijn hoed deugt niet. Een overgehaalde flaphoed, als je mij vraagt".

De grijsaard was intussen, leunend op zijn stok, langs de kade gestapt Enigszins moeilijk bereikte hij zo de buitenwijken van Rommeldam en beklom hijgend een heuveltje.

„Slecht weer!" mompelde hij. „Zonnewarmte en Zuidenwind zijn boos voor de krachten van Zazel. En aangezien de maan jong is, voorzie ik moeilijkheden en vermoeienis!"

Wat de oude magister precies bedoelde weet ik niet — maar dat van die moeilijkheden kwam wel uit. Want het zachte zomerwindje zwol plotseling aan tot een lauwe rukwind, die hem onverwacht de hoed van het hoofd rukte.

Tom Poes zag het gebeuren en hield wat verbaasd de pas in.

„Er is zeker ergens onweer", dacht hij. „Maar het is wel gek, dat het helemaal helder blijft. Het lijkt wel alsof het alleen om die begonnen is."

Daar leek het inderdaad op. Het hoofddeksel werd hoog de lucht in geblazen, zodat de bejaarde vreemdeling er niet bij kon. Hij sprong er met een schrille kreet achter aan, doch nu raakte zijn voet verward in de lange jas die hij droeg en met een doffe klap sloeg hij tegen de grond.

Drommels!" riep Tom Poes, die het toch wel zielig vond voor de oude man, „hebt U zich pijn gedaan?"

„Ach wat, pijn!" snauwde de grijsaard, „houd liever mijn kniphoed tegen!"

Ertsboot „PELAGIA" bij Noorwegen vergaan

Oslo. — De 7238 ton metende Amerikaanse ertsboot „Pelagia" is zaterdag in een storm aan de Noorse kust ter hoogte van Narvik vergaan. Van de ongeveer 50 bemanningsleden, die in sloepen zouden zijn gegaan, heeft men slechts één sloep met 5 overlevenden en één lijk geborgen. Drie schepen hebben koers gezet naar de plaats des onheils. In totaal nemen ongeveer tien schepen, waaronder een Nederlands, aan het zoeken naar overlevenden deel. Tot dusver echter maakten zij slechts melding van het vinden van lege reddingboeien en wrakhout. In de middag ontving men de laatste melding van de „Pelagia" Het schip verzocht dringend om hulp en meldde een sloep te hebben gestreken voor het inspecteren van een beschadiging, die het schip had opgelopen.

De Nederlander dr J. Birdrager is gekozen tot voorzitter van de zevende regionale conferentie van de Wereldgezondheidsraad voor het westelijk deel van de Stille Oceaan. De conferentie zal een program van maatregelen om ziekten te verhinderen, opstellen.

Chileense beurs voor Nederlands student

's-Gravenhage. — De universiteit te Santiago de Chili heeft onder auspiciën van de UNESCA een beurs beschikbaar gesteld voor een onderdaan uit Nederland. De beurs is bedoeld voor studie op een der volgende gebieden: botanie, zoologie, geologie en mineralogische chemie en is bestemd voor afgestudeerden, die een proefschrift voorbereiden. De voodracht van de Nederlandse kandidaten geschiedt door het ministerie van onderwijs, kunsten en wetenschappen. De uiteindelijke keuze doet de UNESCO.

Aartshertog Joseph Arpad in het huwelijk getreden

Bronnbach. — Aartshertog Joseph Arpad van de Hongaarse tak van het voormalige keizerlijke huis Habsburg is op het kasteel van Bronnvach in West-Duitsland in het huwelijk getreden met prinses Maria zu Loewenstein-Wertheim-Rosenberg. De aartshertog is 24 jaar, zijn bruid twintig.

Bijna vierhonderd leden van de Europese adel waren in de zevenhonderd jaar oude kapel van het kasteel getuige van de huwelijksinzegening. De dienst werd geleid door bisschop Hangsbach van Paderborn. De plechtigheid werd onder meer bijgewoond door ex-koning Umberto van Italië die verwant is met de moeder van de bruid; aartshertog Otto, hoofd van het huis Habsburg; hertog Albrecht van Beieren; prins Karel van Luxemburg en zijn zuster; leden van het huis Bourbon-Parma; een zoon en twee dochters van de graaf van Parijs, pretendent van de Franse troon; en de hoofden van de huizen Wuerttemberg en Baden.

Aartshertog Joseph Arpad droeg een rode tuniek, met goud geborduurd en met bont afgezet, een rode zijden broek en rijlaarzen en een hoed van vossenbont. De bruid droeg een hooggesloten wit zijden jurk met lange sleep.

Moskou. — In Moskou wordt bekendgemaakt, dat het boek van de Amerikaanse journalist John Reed Tien Dagen die de Wereld op zijn Grondvesten Deden Schudden herdrukt zal worden.

Reed, die begraven ligt op het Rode Plein in Moskou, was getuige van de oktober-revolutie in 1917. Reed legde in zijn boek — dat jarenlang onvindbaar was in de Sovjet-Unie — de nadruk op de rol die Lenin en Trotzki speelden in de revolutie van 1917.

Daily Telegraph stelt landaanwinning in Nederland ten voorbeeld aan Engeland

Londen. — Het Britse blad Daily Telegraph schreef in zijn nummer van vrijdag, dat er in de landaanwinning in Nederland „een van verbeeldingskracht getuigende prikkel" voor Groot Brittannië is.

Volgens het blad zijn de Nederlanders nog altijd de erkende deskundigen in de kunst van de landaanwinning, die zij reeds waren toen Vermuyden driehonderd jaar geleden de Nederlandse moerassen heeft drooggelegd.

Na een verslag over de sluiting van de dijk om Oostelijk Flevoland zegt het blad in zijn commentaar, dat de zeewering en de landwinning op de zee voor Groot Brittannië niet zo'n groot probleem zijn als voor Nederland.

Het blad vraagt zich af of de Nederlandse IJsselmeerplannen Engeland er niet toe zullen brengen de sedert lang verwaarloosde plannen tot landaanwinning in de Wash aan de Engelse oostkust weer te overwegen. Door het leggen van een dijk in de Wash volgens de thans 117 jaar geleden door sir John Rennie gemaakte plannen zou Groot Brittannië een stuk land winnen, dat bijna even groot zou zijn als oostelijk Flevoland, aldus het blad.

Nederland gaat pluimvee aan Mexico leveren

Utrecht. — Binnenkort zullen in Nederland besprekingen beginnen over de levering van 25.000 eendagseenden aan Mexico. Dit heeft de heer C. M. Kruissink, direkteur van de Nederlandse Kamer van Koophandel in Mexico, meegedeeld tijdens een onderhoud op de jaarbeurs te Utrecht. Indien de levering tot stand zal komen, ligt het in de bedoeling om de eendagseenden per vliegtuig naar Mexico te vervoeren. De heer Kruissink meent, dat Mexico voor pluimveehandelaren sinds kort een zeer gunstige markt heeft. Met het oog op de opbouw van een pluimvee stapel ter bevordering van de eierproduktie, kunnen de Mexicanen een welhaast ongelimiteerde hoeveelheid eendagseenden en eendkuikens gebruiken. Een moeilijkheid vormt evenwel het vervoer. De KLM, zo deelde de heer Kruissink mee, beschikt thans over onvoldoende vervoerscapaciteit om dergelijke grote hoeveelheden ineens te verwerken.

Rusland slaat Duitsland met 2 — 1

Hannover. — Een voetbalwedstrijd te Hannover, gespeeld tussen Duitsland en Rusland, werd met 2—1 door de Russen gewonnen. Bij de rust was de stand reeds 2—1 voor de Russen. Negentigduizend toeschouwers woonden de wedstijd bij. Het was een keihard, enerverende wedstrijd. De Russische balvirtuozen maakten hun doelpunten reeds in de eerste helft, evenals de Duitsers. Het was mooi weer en het spel stond op zeer hoog peil. De wedstrijd werd door de bekende Engelsman Ellis geleid. Vooral tijdens de eerste helft hadden de Russen het beste van het spel door hun snelheid en geraffineerde wijze van opstellen. Een grote verrassing was het laatste kwartier van de wedstrijd, toen men een geweldig alles-op-alles-offensief van de Russen verwachtte, maar het slotoffensief kwam juist van de andere kant en wel met zulke kracht, dat de Russen herhaaldelijk met acht à tien man moesten gaan verdedigen.

De wedstrijd tussen de B-elftallen van beide landen in Moskou gespeeld. is door de Russen met 3—1 gewonnen.

Amsterdamse kerk in Japan

(Van een medewerker in Nederland)

Urawa (bij Tokio), 2 februari 1944: pastoor J. Th. M. Cools draagt ter gelegenheid van zijn 12½-jarig priesterfeest in het geheim een H. Mis op met als altaar een oude ijskast. De avond tevoren was hij door de commandant van het Japanse interneringskamp, waar pastoor Cools sedert december 1941 zat opgesloten, gestraft met een verbod om gedurende een week de H. Mis op te dragen, wegens „diefstal" van een plank. Twaalf en een half jaar later, dat is overmorgen, 2 augustus, hoopt vlootaalmoezenier J. Th. M. Cools in Rotterdam zijn 25-jarig priesterfeest te vieren met alle luister, waaraan het bij zijn vorig jubileum zo pijnlijk ontbroken heeft. Zij het dan, dat de kerkelijke viering drie dagen verschoven is en dus zal zijn zondag 5 augustus in het Sint-Antoniusgesticht.

Kapitein-ter-zee Cools — de aanspreektitel luidt officieel — is nu al weer tien jaar als vlootaalmoezenier werkzaam in de Maasstad. Wij geloven wel, dat de mannen van de Marine in hem de geëigende zielzorger gevonden hebben. Aalmoezenier Cools is recht door zee. Hij voert graag openhartige gesprekken, heeft de specifieke moeilijkheden van de zeeman grondig leren kennen en in veel gevallen ook de oplossing daarvan — hetgeen wel zo belangrijk is — en kan daarbij putten uit een rijke bron van ervaring. De weg van pastoor naar aalmoezenier is een lang en bewogen verhaal, dat feitelijk begonnen is in Hirosaki, een plaats ergens in Noord-Japan. In 1932 werd hij daar tot pastoor benoemd, na eerst nog enige maanden in Smyrna vertoefd te hebben, waar hij door aartsbisschop Mgr. E. Tonna tot priester was gewijd. Hirosaki bood de jonge priester een moeilijk arbeidsterrein met een gering aantal en grote armoede lerende christenen. Hij werd gedwongen meteen Japans te spreken, een taal die hij nu foutloos beheerst.

Er is nog een aardig verhaal verbonden aan zijn zielzorglijk werk daar in het verre Japan. Toen pastoor Cools eens met verlof in Nederland was, vernam hij, dat de oude kerk van pastoor Perquin aan de Singel in Amsterdam, de bijkerk van de Sint-Dominicuskerk aan de Spuistraat, te koop werd aangeboden wegens opheffing der parochie. Omdat het kerkje in Hirosaki niet al te best was ingericht, besloot pastoor Cools de inventaris van het Amsterdamse kerkgebouw op te kopen en mee te nemen naar zijn missiegebied. Het kostte veel moeite om het acht meter hoge altaar verscheept te krijgen, maar het lukte. Maar toen het gevaarte tenslotte arriveerde op de plaats van bestemming, bleek het altaar voor het kerkje te hoog te zijn, zodat het priesterkoor eerst afgebroken en daarna vergroot moest worden.

Dit is slechts een van de vele herinneringen aan de Japanse tijd van pastoor Cools. Tot de minder prettige behoren de vier jaar, die hij doorbracht in het interneringskamp, de plaats, waar hij zijn 12½-jarig priesterfeest „vierde". Dank zij de bemiddeling van de Zweedse en Zwitserse consuls was het leven echter nog draaglijk, al woog pastoor Cools bij zijn bevrijding geen 100 pond meer. Met de Marine maakte hij voor het eerst intensief kennis op Manilla, waarheen hij spoedig nadien was vertrokken. Hij trof daar grote aantallen Nederlandse militairen aan, die jarenlang in concentratiekampen hadden vertoefd en iedere geestelijke leiding hadden ontbeerd. De vroeger pastoor achtte het zijn plicht daar te blijven. Van die tijd dateert zijn vriendschap met de Marine. Terug in Nederland, via de Verenigde Staten, kreeg hij enige tijd om op verhaal en aan te komen, en verving daarna, op dringend verzoek, voor enige weken de vlootaalmoezenier van Rotterdam, die een troepentransport naar Indië moest vergezellen. Maar omdat die aalmoezenier in Indië definitief werd aangesteld, werd de functie van zijn plaatsvervanger in Rotterdam ook definitief.

Aalmoezenier Cools heeft druk werk. Hij rijdt met zijn auto voor namelijk heen en weer tussen de Onderzeedienst op Waalhaven en de Mariniersckazerne aan het Toepad. Mislezen, biechthoren, onderricht geven, dat zijn zo zijn werkzaamheden. Wanneer er oorlogsschepen in de haven liggen, moet hij die ook bezoeken, en voorts geeft hij thuis in zijn moderne woning aan de Oude Binnenweg catechismuslessen aan adspirant-bekeerlingen. Het vorig jaar heeft hij een twaalftal Marinemannen mogen dopen.

Een katholiek tehuis voor de Marine in Rotterdam? Aalmoezenier Cools acht het niet nodig. Er blijkt geen behoefte aan te zijn, omdat tijdens de weekends de militairen otwe. wachtdienst hebben of met verlof zijn, en in de week vinden de Jantjes in de stad voldoende vermaak van goed gehalte.

Vlootaalmoezenier J. Th. M. Cools

BRUILOFTSMARS

door

R. A. DICK

„O, paps, paps, paps!" riep Rose-Ann en ze sloeg haar armen om zijn hals, „wat ben je toch een lieverd!"

„Ik vind jou ook wel lief hoor," zei jij. „Maar zorg, dat je me niet blameert. Dus maak, dat je op tijd bent en val niet overboord." Hij keek haar nog eens vertederd aan en zei: „Goede reis, behouden vaart en tot vanavond, mijn kind." Toen ging hij de kamer uit.

Wat zou ze aantrekken? Rose-Ann deed de kast open, waarin haar moeder haar kleren keurig had wegehangen. Er was een nieuwe jurk bij, wit met kersenrode lintjes. Ze had rode schoenen; die zouden er leuk bij staan. Maar terwijl ze de jurk van de hanger wilde nemen, bedacht ze zich en deed de kast weer dicht. Nee, ze ging zich niet zo opdoffen. Dat was bespottelijk. In de la van de toilettafel vond ze, wat ze zocht, het rood en wit gestreepte truitje en de gelapte, verschoten, blauwe overall. Iemand had ze gewassen en gestreken, dus ze waren tenminste schoon.

Een paar minuten later snelde ze de trap af. Door de achterdeur verliet ze het stille huis.

Buiten was het nog heerlijk koel. De nieuwe dag begon en plotseling sloeg een golf van nameloos geluk in haar op. Ze kon niet gewoon blijven wandelen; van pure vreugde ging ze al wat deze zomerdag haar mocht brengen op een drafje tegemoet....

In het kleine vissersdorp, badend in het zonlicht, heerste ook nog de stilte van de vroege zondagmorgen. Iedereen sliep blijkbaar nog, behalve de meeuwen, die er geen rustdag op na hielden en bedrijvig rondtrippelden of met schrille, klaaglijke kreten over het strand scheerden.

De vloed kwam op. Aan de monding van een rivier stond een oude grijze werf, omspoeld door water en wier. En aan het einde van die werf lag een kotter voor anker, zachtjes dobberend op de golfslag van het opkomend getij.

Op die boot zat Peter, zijn benen bungelend buiten boord. Hij zat met zijn rug haar haar toe, maar toen ze, geluidloos op haar gymnastiekschoenen, de werf opkwam, keek hij eensklaps om.

Met één sprong was hij aan de wal en bleef toen als aan de grond genageld staan. Rose-Ann. Rose-Ann kon geen woord uitbrengen, ze stond hem met grote ogen aan te kijken, bestormd door gevoelens, waar ze geen raad mee wist. En het vreemde was, dat hij op precies dezelfde manier reageerde. Er kwam geen woord over zijn lippen, maar zijn blikken lieten haar niet los.

Toen stak Rose-Ann haar hand uit. Peter nam die kleine hand vol schrammen in de zijne en opeens was het, of beiden door die aanraking op marugkregen.
gische wijze hun spraakvermogen te-

„Dus je bent toch gekomen," zei hij.

„Ja, hier ben ik," zei zij.

Het leek, of de tijd met hen stilstond, of ze hand in hand, oog in oog, iets beleefden, dat zo nieuw was en toch zo oud, dat zijzelf deel uitmaakten van de eeuwigheid. Zo roerloos stonden ze tegenover elkaar, dat een meeuw naast hen neerstreek om een mossel tussen hun voeten weg te kapen.

„O, Rose-Ann," zei Peter eindelijk, „ik dacht, dat je niets van me wilde wten. Je was zo ontzettend koel tegen me, vrijdagavond."

„Wie? Ik?" riep ze verbijsterd. „Nee, jij was zo vreselijk koel. Ik dacht vast, dat je mij maar een verachtelijke schaap vond."

„Je deed zo uit de hoogte. Ik had het gevoel, dat je niets meer met me te maken wilde hebben."

„Ik begrijp het niet. Zoiets wonderlijks is mij nog nooit overkomen," zei ze.

„Mij ook niet," zei hij.

„Misschien doen we beter er niet over te praten, voordat we er wat meer aan gewend zijn," zei Rose-Ann plechtie.

Peter nam haar in zijn armen. „Veel beter!" zei hij en sloot haar mond met een kus.

„En dit," zei hij even later, stralend van geluk, „is het begin van een verhaal, dat te mooi is voor woorden."

EINDE

DE ZAAK - SCHMIDT

Mevr. BOUMAN moest over muur klimmen om woedende menigte te ontlopen

Djakarta. — De zitting van het landgerecht te Djakarta, waarop de Nederlander Schmidt zijn persoonlijke verdediging uitsprak, verliep in een gespannen atmosfeer. Honderden jongeren wachtten buiten de zaal en hadden hekken en muren met plakkaten beplakt, waarop de doodstraf werd gevraagd. Bewapende politie bewaakte de zaal en het erf. De menigte kon buiten luisteren, daar luidsprekers waren aangebracht.

Aan het slot van de zitting verdedigde een Nederlandse journalist mevrouw Bouman tegen een woedende menigte, die met geweld toegang tot de rechtszaal wilde. Hij slaagde er niet in de demonstranten te bedaren, waarna hij hen terughield met een bank, terwijl mevr. Bouman haar toevlucht zocht in een kamer aan de achterkant. De journalist werd aan het hoofd geraakt, toen een steen naar hem geworpen werd.

De politie moest op het erf plaats maken voor de politieauto, waarmee Schmidt naar de gevangenis werd vervoerd. Een van de demonstranten werd gewond door de kolf van het geweer van een agent, hetgeen de verontwaardiging der menigte opwekte.

De menigte bezette het gebouw en wachtte tot mevr. Bouman eruit zou komen. De openbare aanklager trachtte de menigte te kalmeren door hen vanaf de motorkap van een jeep toe te spreken, maar de menigte wilde niet uiteengaan. Mevr. Bouman slaagde erin aan de boze menigte te ontsnappen door het gebouw aan de achterzijde te verlaten, waar zij over een anderhalve meter hoge muur moest klimmen. Twee vertegenwoordigers van de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging ontsnapten langs dezelfde weg. De Nederlandse journalist verliet het gebouw aan de voorkant. Hij stapte in zijn auto en werd niet lastig gevallen.

Tokio. — In de stad Ouzoe, in midden-Japan, heeft een hevige brand gewoed, waardoor tenminste 22 mensen ernstig werd verbrand en 1.700 huizen, één ziekenhuis, één bioscoop, verscheidene banken en een fabriek in de vlammen opgingen. De schade beloopt in de miljoenen dollars.

Een pond poeder als dagelijks maal

Een Engelse chemische industrie heeft in Wellington aangekondigd, dat zij een preparaat heeft uitgevonden, dat de plaats inneemt van het gehele dagelijkse menu van gewone stervelingen. Het nieuwe produkt heet „Complan" en is een poeder, dat verpakt wordt in ponds-blikken. Een blik van een pond bevat 2.000 calorieën, genoeg voor één persoon gedurende 24 uur. Voor zwaar lichamelijk werk is anderhalf blik voldoende. Volgens de firma wordt het nieuwe preparaat op het ogenblik gebruikt in ziekenhuizen in Nieuw-Zeeland om patiënten op krachten te brengen. Ook de Engelse Zuidpool-expeditie is er mee uitgerust. Men kan op „Complan" onbepaalde tijd leven, aldus de firma.

De vooruitzichten, die deze nieuwe uitvinding — het onderwerp is overigens reeds ettelijke malen ter sprake geweest — voor de toekomst biedt, zijn fascinerend. Boodschappen doen lijkt eerstdaags een verouderde liefhebberij. Eens per jaar komt de tankwagen met „Complan" en laadt uw zolder vol. Vooruitstrevende huisvrouwen zullen naast de kolensilo voor de centrale verwarming een Complan-silo laten bouwen die bijvoorbeeld boven de eetkamertafel uitmondt. Voor de gemakzuchtigen kan een monding boven het nachtkastje worde. aangesloten.

ARUBA

Drukbezochte reünie

Oranjestad. — Honderden waren zaterdagavond de gasten van de reünisten van de klas van 1946 van de Lagoschool. Onder de gasten bevond zich als vertegenwoordiger van de Lago Directie, de Heer Griffin. De Curaçaose band Lluvia Musical verzorgde op uitstekende wijze de dansmuziek en de stemming was dan ook opperbest. Het feest, dat werd gehouden in de Social Club, duurde tot in de prille morgenuren.

Voetbaluitslagen

Oranjestad. — De uitslagen van dit week-end gespeelde voetbalwedstrijden luiden als volgt: Jong Aruba — Marathon 5-1, Bubali — Estrella 0-1; Riverplate Junioren tegen San Nicolas 0-3, Estrella Junioren — Hollandia junioren 0-0.

Dr. BRAAT vandaag terugverwacht

Oranjestad. — Dr. Braat, die een dringende patiënte voor een spoedoperatie naar Nederland begeleidde, wordt vandaag op Aruba terugverwacht.

Alg. Ledenverg. Ver. Suriname

Oranjestad. — Vrijdag a.s. wordt in het clubgebouw een algemene ledenvergadering gehouden van de Vereniging Suriname. Op de agenda staat onder meer de verkiezing van een verificatiecommissie.

Stichting Schouwburg

Oranjestad. — Ten overstaan van notaris Felix E. Thijssen vindt vanmiddag om vijf uur in Trocadero de oprichting plaats van de Stichting „Schouwburg Aruba". Oprichters zijn de afdeling Aruba van het Algemeen Nederlands Verbond en het Cultureel Centrum Aruba. Doel van de stichting, zoals de naam reeds aangeeft, bouw en inrichting van een schouwburg, waaraan verbonden lokaliteiten voor verschillende activiteiten van het C.C.A. Het geprojecteerde gebouw zal ongeveer ƒ 275.000.— kosten.

Propaganda voor Antillen in Californië

Oranjestad. — De voorlichtingsdienst ontving een knipsel uit de „San Jose Mercury" (Californië), waaruit blijkt dat Kolonel Biechner, die hier van 2 tot 6 juni een bezoek bracht, op de Rotary club van San Jose een lezing heeft gehouden over zijn bezoek aan de Nederlandse Antillen. De kolonel vertelde over de touristische aantrekkelijkheden van onze eilanden en maakte op zijn wijze een goede propaganda voor de Antillen.

Sportleider-bursalen vertrekken morgen

Oranjestad. — De twee bursalen die in de Verenigde Staten een opleiding tot sportleraar gaan volgen, vertrekken morgen.

Ged. Henriquez naar V.S.

Oranjestad. — Voor een particulier bezoek vertrok gedeputeerde Oscar E. Henriquez naar de Verenigde Staten. De Heer Henriquez is een der directeuren van de Aruven.

Openb. vergadering Eilandsraad op komst

Oranjestad. — Woensdag 26 september a.s. wordt een openbare vergadering gehouden van de Eilandsraad. De agenda voor deze vergadering werd nog niet gepubliceerd.

16-jarige feestganger veroorzaakte grote schade

Oranjestad. — Een ernstig verkeersongeval vond plaats op de Ceintuurbaan/weg Fonteyn. De politie vond daar auto 434 tegen een telefoonpaal. De schade wordt begroot op ƒ 2200.—, de bestuurder had de benen genomen. Eigenaar B. had de wagen geleend aan M.A., die er mee naar een feest was gereden. Hij legde daar de contactsleutels op een tafeltje. Toen het feest gezellig was geworden, nam een zestienjarige feesteling de sleuteltjes en verdween met de auto. Na het ongeval begaf hij zich naar zijn woning, waar de politie hem 's avonds aan de tand voelde. Aanvankelijk ontkende de knaap, maar het feit dat hij gewond was aan kin en schouders pleitte wel zeer in zijn nadeel.

Na een politionele vermaning viel hij dan ook door de mand.

„Rock and roll" veroorzaakte georganiseerde straatschenderij

Manchester. — Een politierechter heeft in Manchester verklaard, dat „rock and roll" de ritmische dansmanie die uit Amerika naar Engeland is overgewaaid en oorzaak werd van een reeks relletjes van opgeschoten jongelui, in feite georganiseerde straatschenderij is. De politierechter zei dit tijdens een toespraak tot een veertiental jongelui, die beschuldigd waren van uitdagend gedrag toen zij met tweehonderd andere, na de film Rock around the Clock gezien te hebben, door de straten van Manchester hosten. Vier jongelui kregen ontslag van rechtsvervolging, de overigen kregen een boete.

Een politieagent verklaarde, dat een van de jongelui, die langs de straten van Manchester rende en voetgangers molesteerde, „onder hypnotische invloed scheen te zijn en een slangendans trachtte uit te voeren".

Door verscheidene rechtbanken in zuid-Londen zijn eveneens groepen jongelui tot kleine boeten veroordeeld, omdat ze herrie hadden gemaakt tijdens de vertoning van genoemde film.

Amerikanen voor 50 dollar naar Europa

Kan ZEEBRUGGE Cantors superschepen ontvangen?

(Bijzondere correspondentie uit België)

Krijgt België over een paar jaar een bootdienst die jaarlijks een half miljoen Amerikaanse toeristen in Europa aan wal zal zetten? Deze vraag houdt sinds enkele weken de aandacht gaande van het grote publiek, van een aantal financiële instanties en van de regeringskringen. Het is allemaal begonnen met het bezoek van Hiram B. Cantor, de man die wel eens de koning van het Amerikaans hotelbedrijf wordt genoemd. De heer Cantor loopt met het plan rond twee reusachtige boten te laten bouwen en daarmee een zo goedkope overvaart naar Europa te organiseren, dat de kandidaat-reizigers bij duizenden zullen toestromen. Op zijn speurtocht naar een geschikte Europese aanleghaven heeft hij zijn keuze laten vallen op Milford Haven, Vlissingen en Zeebrugge. „Mijn voorkeur gaat naar Zeebrugge", verklaarde hij onlangs te Brussel op een persconferentie, waar hij tegenover de Belgische journalisten en een aantal officiële personaliteiten deze voorkeur met redenen omkleedde.

Tot aan de tweede wereldoorlog, aldus de heer Cantor, bouwde men luxueuze boten, die in de eerste plaats de reizigers van de eerste klasse een vorstelijk comfort moesten bieden en die, naast weelderig gedecoreerde eet-, lees- en speelzalen, ook nog luxe-winkels, bioscopen, zwembaden, enz. bevatten. De „Normandie", de „Queen Mary", de „Queen Elizabeth" werden uitgerust als echte drijvende paleizen. De luxe nam echter zoveel plaats in beslag, dat deze boten van 80.000 ton amper voor het vervoer van 2.000 passagiers konden instaan. En daar op de bediening in geen enkel opzicht kon worden afgedongen, kon men ook op het personeel niet bezuinigen. Voor de 1.972 passagiers van de „Normandie" b.v. moest men een beroep doen op 972 stewards, koks en dienstboden. Bij dit aantal dienen dan nog te worden gevoegd: 66 officieren, 120 matrozen, 187 man voor het bedienen van de machines, 30 electriciens, 3 artsen, 8 ziekenverplegers, 22 muzikanten, 9 kappers en 7 drukkers voor de scheepskrant. In totaal maakt dit 1.325 man, d.w.z. één bemanningslid voor elke twee passagiers. Dat de overvaart in die omstandigheden bijzonder duur komt, ligt voor de hand. In vele gevallen overschrijdt men dan ook amper de helft van het aantal reizigers, die door deze luxe-reuzen kunnen worden vervoerd.

Haven is niet diep genoeg en verbetering zou Belgische regering veel geld kosten

Goede belegging?

Uitgaande van deze vaststelling en van de steeds groeiende behoefte aan goedkoop reizen werden in de Verenigde Staten reeds in 1938 plannen uitgewerkt voor de bouw van twee superschepen van 100.000 ton met een vervoercapaciteit van elk 7.000 passagiers. De oorlog verhinderde het ten uitvoer leggen van deze plannen. In 1950 pakte de vice-president van de scheepvaartmaatschappij „Liberty Liners", Walter Ballard, er opnieuw mee uit. Hij kon echter de door hem gevraagde financiële steun van de Amerikaanse regering niet loskrijgen.

Op zijn beurt heeft de heer Cantor nu een dergelijk plan op stapel gezet. De twee schepen die hij wil bouwen zullen nagenoeg 90.000 ton meten, een snelheid van 34 knopen ontwikkelen, in vier dagen over de Atlantische Oceaan varen, een bemanning hebben van 1.350 koppen en 6.000 passagiers vervoeren. De Amerikaanse marine zou de bouw moeten helpen financieren op grond van het feit dat de boten in geval van oorlog als troepentransportschepen kunnen dienen. Het ligt in Cantors bedoeling vooral „de toerist in confectiepak" aan te trekken. De prijs voor de overvaart mag dan ook niet meer bedragen dan 50 dollar. Er zal zoveel vraag zijn, meent Cantor, dat men zeven tot acht maanden vooraf zijn plaatsen zal dienen te bespreken.

Uit alle milieus heeft hij brieven ontvangen waarin erop wordt aangedrongen over zijn plannen geen gras te laten groeien. De boten zullen het nodige comfort bieden, maar er zal geen overbodige luxe aan te pas komen. De maaltijden tijdens de overtocht zullen niet in de prijs begrepen zijn, maar het ligt in de bedoeling op grote schaal een systeem van cafetaria's met zelfbediening in te richten. De dienst zal met de regelmaat van een klok verlopen. Elke maandag en elke vrijdag zal een schip uit de haven van New York afvaren.

Cantor heeft vanzelfsprekend ook gedacht aan het organiseren, ten behoeve van zijn passagiers, van een trip op het Europese continent. Het bezoek aan drie steden acht hij onontbeerlijk: Amsterdam, Brussel, Parijs. De heen- en terugreis, samen met één nacht verblijf in elk van deze drie steden zou niet meer mogen kosten dan 330 dollar. Daarom mag de aanleghaven niet al te ver van die steden verwijderd zijn. Zeebrugge is hiervoor een ideale haven, zegt de heer Cantor, die erop wijst dat aanleggen in een haven gelegen in Schelde-, Rijn- of Weser-monding heel wat tijdverlies zou meebrengen. In sommige kringen weet men echter te vertellen dat de Amerikaanse hotelier pas aan Zeebrugge zijn hart heeft verpand nadat hij te Milford Haven en te Vlissingen een blauwtje had gelopen met betrekking tot de financiële participatie die hij van de Britse en Nederlandse autoriteiten vroeg.

De vraag is echter of de haven van Zeebrugge de superschepen kan ontvangen. Zoals bekend werd deze grootste kunstmatige haven van Europa's Noordkust gebouwd dank zij het persoonlijk initiatief van koning Leopold II, die meende dat het de ideale haven kon worden voor het transatlantisch passagiersverkeer. Een dijk van twee en halve kilometer beschermt de invaargeul, maar de haven is sinds jaren een zorgenkind van de Belgische regering vanwege de hoge onderhoudskosten, te wijten aan de verzanding. Schepen met een diepgang van meer dan acht meter vinden er geen toegang. Welnu de Cantorboten zouden twaalf meter diepgang hebben.

Hier komt dan, van Belgische zijde, een eerste financieel probleem om de hoek kijken. De bouw van een nieuwe aanlegkade en andere onontbeerlijke installaties, samen met de werken vereist voor het verdiepen van de vaargeul worden op 1.25 miljard Belgische francs geraamd. Van Belgische officiële zijde is direct grote belangstelling voor het project aan de dag gelegd. De heer Cantor voerde langdurige besprekingen met de minister van Buitenlandse Handel, Victor Larock, en hij lichtte zijn plannen nader toe op een conferentie in aanwezigheid van premier Van Acker, minister Spaak en verscheidene andere kabinetsleden. De bereidheid het project te financieren leek aanvankelijk vrij groot. Er stak veel aantrekkelijks in de gedachte elk jaar het verteer van een half miljoen Amerikaanse toeristen, zij het dan ook transito-toeristen, in 's lands begroting te kunnen schrijven. Cantor liet, als gewiekst zakenman, niet na erop te wijzen dat het geld hier geen slechte belegging zou vinden, temeer daar men in elk geval de haven van Zeebrugge binnenkort dient te moderniseren. De tankers van meer dan 60.000 ton, waarmee men over enkele jaren het olievervoer zal doen, zullen moeilijk in de haven van Antwerpen kunnen aanleggen.

Op het Belgische ministerie van verkeerswezen heeft [illegible] plannen gemaakt om Zeebrugge hiervoor uit te rusten en een pijpleiding aan te leggen die de olie naar de raffinaderijen te Antwerpen voert. Het zijn plannen die de heer Cantor blijkbaar niet onbekend gebleven zijn.

Van verscheidene zijden is echter intussen twijfel geuit aan de mogelijkheid voor de regering in de eerstkomende twee jaar het superschepen-project mede te helpen financieren. Er zijn nl. al een groot aantal extra-credieten nodig met het oog op de organisatie van de Wereldtentoonstelling van 1958.

„Mijnheer Wim wordt vijftig

(Van een medewerker in Nederland)

Dezer dagen werd de heer W. A. V. van Doorne, de jongste van de beide gebroeders Van Doorne, die in ruim vijf en twintig jaar hun bedrijfje van vier bij vier meter zagen uitgroeien tot de machtige D.A.F.-fabrieken met hun circa 3000 man personeel, vijftig jaar. „Mijnheer Wim" werd geboren in Griendsveen op de grens van Limburg en Brabant. „Geboren in Limburg en gedoopt in Brabant", zegt hij zelf. Evenals zijn broer, dr. Hub. van Doorne, heeft hij al op jeugdige leeftijd hard moeten werken om de kost te verdienen. Na de lagere school afgelopen te hebben, werkte hij o.a. op de machinefabrieken van Mandigers en Philips, maar toen Huub van Doorne in 1928 voor zich zelf begon, ging Wim onmiddellijk met hem mee in zee. Vanwege de beperkte fabrieksruimte waren de jonge ondernemers genoodzaakt al spoedig met twee ploegen te werken en dat betekende, dat zij zelf in beide ploegen meewerkten en dus in feite dubbele werkdagen maakten. Met de groei van het bedrijf ontwikkelde zich ook de specifieke taak van elk der directeuren. Zo werd „mijnheer Wim" de commerciële leider en de man, die de organisatorische leiding had in de fabriek. Onder hem ressorteert ook het personeelsbeleid.

„De ontwikkeling van een klein naar een groot bedrijf vraagt telkens een andere instelling", zegt de heer Wim van Doorne. „Je moet leren om verantwoordelijkheid af te staan. Als je op de verschillende posten goede en betrouwbare afdelingschefs hebt, wordt voor de directie het werk eigenlijk eenvoudiger dan het is bij een klein bedrijf waar de gehele verantwoording op jezelf neerkomt". Bij de D.A.F. heeft men er steeds naar gestreefd de eigen mensen zoveel mogelijk een kans te geven om mee omhoog te komen. Dat heeft het voordeel, dat je weet wat je aan de mensen hebt. Dat het begrip tussen personeel en leiding er goed is, blijkt wel uit het feit, dat er in de 28 jaar van het bestaan van de D. A. F. nog nooit echt een personeelsconflict is geweest. „Misschien hebben we die uitstekende sfeer onder onze mensen ook mede te danken aan het feit, dat ik zelf gewerkt heb", zegt mijnheer Wim bescheiden. „Zodoende ken ik de mentaliteit van de arbeider". Begrip voor de mensen en vertrouwen, dat zijn de beide punten, die de heer Wim van Doorne in het bedrijfsleven uitermate belangrijk acht. Vertrouwen niet alleen tussen werkgevers en werknemers, maar ook tussen het bedrijf en de afnemer. „Dat de regering een order van 175 miljoen gulden durft te plaatsen, terwijl de fabriek nog gebouwd moet worden, is een kwestie van vertrouwen in het produkt. Dat de regering ook, nu de fabriek gereed is, doorgaat met het plaatsen van miljoenenorders, is tevens het bewijs, dat het vertrouwen gerechtvaardigd is geweest". Personeelsbeleid brengt uiteraard ook de kwestie van de scholing van de arbeider mee. De heer Wim van Doorne is bijzonder blij, dat thans de bedrijfsschool is gereed gekomen, waar men de vaklieden die van de ambachtsschool komen, verder kan opleiden voor bepaalde functies in het bedrijf maar waar bovendien een scholing wordt gegeven aan de ongeschoolden, die het bedrijf binnen gaan. Het is niet de bedoeling al deze mensen tot geschoolde machinebankwerkers te maken, maar hun een korte training vooraf te geven voor het vervaardigen van bepaalde onderdelen, zodat zij beter in het totale produktieproces passen en er dus minder tijd en materiaal in het bedrijf verloren gaat. Vermoedelijk zal hierdoor ook het verloop onder de nieuwelingen in de toekomst teruglopen. Het zijn immers juist de ongeschoolden, die het gemakkelijkst van bedrijf veranderen.

Buiten het bedrijf heeft „mijnheer Wim" ook nog heel wat zaken, die zijn aandacht vragen en zijn belangstelling hebben. Hij heeft als bestuurslid of anderszins een werkzaam aandeel in de activiteiten van talloze maatschappelijke en culturele verenigingen, maar zijn meest warme belangstelling heeft wel het „Labrewerk" voor daklozen, waarvan hij voorzitter is. Daarover kan hij met enthousiasme spreken. „Het is prachtig", zegt hij, „het gaat er niet alleen om de daklozen aan het eten te houden, maar ook ze aan het werk te houden en daardoor hun mentaliteit ten goede te beïnvloeden. In pater Mijnsbergen hebben we een ideale directeur". En misschien mogen wij dan wel verklappen, dat pater Mijnsbergen ons [illegible] toevertrouwd, dat hij in de heer Wim van Doorne een [illegible] voorzitter heeft. Zodat het niet behoeft te verwonderen, dat het [illegible] met het Labrewerk in Eindhoven.

W. A. V. v. Doorne

Hamburg. — De Westduitse politie heeft te Hamburg beslag gelegd op vijftig exemplaren van een communistisch nieuwsblad. Dit is de eerste maal dat er, na het buiten de wet stellen van de communistische partij in West-Duitsland, communistische bladen zijn ontdekt.

Onenigheid over plaatsnamen

De bewoners van het plaatsje Llanfairpwlllgwyngyllgogerychwyrndrobwllolantsiliogogogoch in Wales zijn meer dan lichtelijk ontstemd over het besluit van de autoriteiten om het plaatsnaambord op het station, ruim acht meter lang, te demonteren en de naam van het plaatsje kleiner te maken. Er is ongeveer twee meter van het bord afgegaan, maar de dorpelingen willen het oude bord in ere hersteld zien. „Wat schiet je er mee op als je dorp de langste naam van de wereld heeft en je gebruikt die naam niet?" vroeg de heer Williams, de stationskruier die indertijd het grote naambord vervaardigd heeft. De naam betekent: „De kerk van Maria in een dal van witte hazelaars, dicht bij een snelle draaikolk en bij de kerk van St. Tysilio, bij de rode grot."

Men moet toegeven dat de naam in het dialect van Wales korter is.

Studentengrap bij beeld van Erasmus

Rotterdam. — Velen kennen het standbeeld aan de Rotterdamse Coolsingel van Desiderius Erasmus op zijn stenen voetstuk, lezend in zijn stenen boek. De volksmond zegt, dat Erasmus een blad om zal slaan, als hij de klok hoort luiden. Dit schijnt evenwel nog nooit gebeurd te zijn, want sinds jaar en dag bestudeert deze geleerde reeds dezelfde pagina.

Of nu andere geleerden staan te trappelen van ongeduld of dat schooljongens een grapje wilden uithalen, is niet bekend, maar zeker is, dat de agent van politie een dezer dagen aan de voet van het monument een „briefkaart" van het ongewone formaat van 50 bij 34 centimeter vond, compleet met postzegel en geaddresseerd aan de heer D. Erasmus. Op de briefkaart staat te lezen, dat hij voor de tweede maal gewaarschuwd wordt het boek, dat hij reeds meer dan tweehonderd jaar in zijn bezit heeft, binnen drie dagen bij de gemeentebibliotheek terug te bezorgen. „Kosten dezes vijf cent".

De politie heeft evenwel de indruk, dat deze geleerde ook deze tweede waarschuwing wel langs zijn koude kleren zal laten afglijden.

New York. — Blijkens een mededeling van de General Dynamics Corporation, de bouwers van een tankwatervliegtuig, heeft dit toestel in minder dan vijf minuten vier straaljagers tegelijkertijd in de lucht van brandstof voorzien.

Een Britse organisatie van bierhandelaren heeft verklaard, dat er in het afgelopen jaar in de wereld genoeg bier is gedronken om het 300 vierkante km grote graafschap Londen tien cm diep onder bier te zetten.

Los Alamos. — Het atoomlaboratorium te Los Alamos in de Amerikaanse staat Nieuw Mexico, waar de eerste atoombom werd ontwikkeld, werkt op het ogenblik aan raketten, die met behulp van kernenergie worden voortgedreven-aldus is heden bekend gemaakt.

T.V. vermindert liefhebberijen

Londen. — De leider van de afdeling luister-analyse van de B.B.C. heeft aan de jaarvergadering van de „British society for the advancement of science" verslag uitgebracht over het onderzoek, dat de B.B.C. gedaan heeft naar de invloed van het televisie-kijken op de algemene belangstelling en liefhebberijen van de mensen.

De B.B.C. heeft een studie gemaakt van 3000 gezinnen, waar een televisietoestel aanwezig is. De voornaamste verschijnselen, aldus de luister-analyst William A. Benson, zijn de volgende: In het algemeen heeft de televisie een negatieve werking op de liefhebberijen van de mensen. Op het gebied van de actieve bezigheid is die verlagende werking 10 pct, doch zelfs waar het gaat om de belangstelling zelf, de geïnteresseerdheid, is een daling van 5 pct. waarneembaar.

De frequentie, waarmee de mens actief het initiatief met betrekking tot zijn liefhebberijen en terreinen zijner belangstelling neemt, loopt door het bezit van een televisietoestel met 8 pct terug.

Het verschijnsel is het sterkst in de eerste tijd. Na vijf jaar treedt een „herstel" in.

Overigens, wel vermindert aan de ene kant de belangstelling voor liefhebberijen, b.v. voor bioscoopbezoek, theaterbezoek, politiek, lezen, kaartspelen, gramofoon-spelen en vele andere dingen, doch de belangstelling voor voetbalwedstrijden, paardensport, — museumbezoek en enkele andere dingen neemt toe.

Wenen. — Nabij Bregenz in Oostenrijk zal op 23 september de eerste steen worden gelegd voor het tweede „Europese dorp", dat aan 24 ontheemde gezinnen uit Oost Duitsland woonruimte zal bieden. Het eerste dorp van dit soort is nabij Aken gebouwd.

Beiroet. - De vertegenwoordigers van Sijrie en de Libanon zullen bij de Veiligheidsraad der N.V. een klacht indienen tegen de aanwezigheid van Britse en Franse troepen op Cyprus, zo is te Beiroet vernomen.

Het gebeurde in Nederland...

De Simulta-staf in Nijmegen — De badge en de cirkel der logica

Internationale congressen oefenen altijd een bepaalde aantrekkingskracht uit, niet alleen om die nieuwe ziekte — „internationalitis" — waardoor wij in het zomerseizoen graag geïnfecteerd willen worden, met name als we zelf in het buitenland te gast zijn, maar ook om die geheel eigen sfeer welke men er pleegt aan te treffen. Een van de onafscheidelijke attributen van een dergelijke conferentie, zeker als er meer dan veertig landen ter wereld vertegenwoordigd zijn, zoals bij de internationale conferentie over menselijke verhoudingen te Nijmegen, is de staf van tolken, die voor een simultane vertaling van al het gesprokene zorgdragen. De staf die momenteel te Nijmegen werkt bestaat uit vijftien leden, allen verbonden aan het bureau Simulta te Genève, van waaruit ze over de hele wereld ter beschikking staan van grote internationale conferenties als die van de UNO en de Unesco. Hun vertalingen zijn perfect, zó perfect dat ze nu en dan bij hun vertaling de redenaar zelf een paar woorden vóór zijn; zelfs zonder dat ze in het bezit zijn van de tekst van de spreker, zouden we ons dat toch kunnen voorstellen. Wij hebben een aantal van mensen dezer dagen in hun cabines kunnen gadeslaan; in die kleine geluiddichte hokjes worden de door de redenaar uitgesproken gedachten opnieuw gedacht en weergegeven in de andere taal, en onderstreept met een eigen gesticulatie; het zien daarvan, zij het ook in een glimp, maakte het volgen van de vertaling aanzienlijk makkelijker. Van een van deze heren gaat het verhaal dat hij zelfs stuntelige gebaren en ongearticuleerde geluiden van redenaars die hun gedachten proberen samen te rapen, in voortreffelijke volzinnen kan omzetten. Maar dit hebben we nog niet kunnen verifiëren.

Deze conferentie heeft ons wederom overtuigd van het zinvolle in de wijze van kennismaking, die men op ons voor het eerst in onze groentijd heeft toegepast. Op borst en rug hadden we heel die lange tijd een groot groen bord hangen, waarop in witte letters onze naam en studierichting prijkten. Zulk een malle vertoning treft u op het ogenblik hier in Nijmegen niet aan, weest gerust, maar een relict van dit cultuurverschijnsel menen we toch terug te vinden in de „badges", die al de deelnemers op de revers van hun colbert of op hun japon dragen en die hun naam en land van herkomst vermelden. Dit heeft tot gevolg dat bij de kennismaking, geheel in strijd met het boekje van mgr. Diepen, de partners niet elkaar aankijken maar heel hun aandacht schenken aan elkaars „badge"; aan genoemde schrijver wordt evenwel recht gedaan, wanneer de partners elkaar, na bevonden te hebben dat de genoemde namen met de geschreven namen overeenstemmen, dit met een verbaasd „oh yes" bevestigen. Dit herinnerde ons aan een tentamen, dat wij eens bij een hooggeleerd man moesten afleggen: wij hadden een visitekaartje afgegeven en toen hij ons vroeg of we meneer die en die waren en wij geheel waarheidgetrouw onze identiteit bevestigd hadden, maakte de wijze man de cirkel der logica geheel rond met de opmerking: ja dat dacht ik al, toen ik Uw visitekaartje zag.

De buitenlandse loodsen in het Suez Kanaal hebben toestemming verkregen om naar hun land terug te keren. De foto geeft een beeld van hoe het toeging een Britse loods (links) gaat van boord, terwijl zijn Egyptische collega achterblijft.

Softball-tournooi

Willemstad. — De softbalvereniging „Paradise" zal in verband met haar 5-jarig bestaan een softballtournooi uitschrijven, waarvoor de verenigingen Altamira, Galletas de Avila, Dunlop, Chesterfield en Unidos zijn uitgenodigd. Dit tournooi zal reeds a.s. zondagmorgen en -middag aanvangen op het Athene-terrein te Groot-Kwartier. Daarbij zullen uitkomen Altamira tegen Unidos, Paradise tegen Dunlop en Galletas de Avila tegen Chesterfield.

Op 30 september worden de semi- en finale verspeeld, terwijl op zondag 23 september dit tournooi zal voorafgaan met een groots defilé van alle deelnemende verenigingen. Er zullen mooie individuele prijzen beschikbaar worden gesteld voor hen met de meeste prestaties zoals fielden, pitchen, homerun en de meeste runs. Het Bestuur doet een beroep op allen om tijdig aanwezig te zijn.

De biljartwedstrijden

Willemstad. — Gisteravond werden de biljartwedstrijden om de persoonlijke kampioenschappen van de CBB voortgezet in de clubs PSV en JPF. In de JPF club wist Frans van CVB in een mooie en goed gespeelde partij te winnen van A. Girigorie van DWS met 126—105. Frans stond op gegeven ogenblik met 35 punten voor, doch Girigorie wist door kalm en goed spel prachtig in te halen. Zowel Frans als Girigorie maakte een serie van 20 punten. In de PSV-club speelden R. Nagele van JPF en Giribaldi van CVB en ook hier genoot het publiek van een goede partij. Zowel Nagele als Giribaldi miste enige mooie kansen en de hoogste serie was 14 van Nagele. Bovenstaande partijen zijn de begin-wedstrijden in de eindstand van de „B"-klasse. De laatste voorronde van de „C"-klasse eindigde ook gisteravond met de partij tussen Mook van JPF en E. Jansen van CVB die door Jansen gewonnen werd met 75—67. Hedenavond wordt ook de eerste wedstrijd van de eindstand der „A"-klasse wedstrijden gespeeld in de club CSC. Voor de „A"-klasse zijn er 10 deelnemers en wordt direkt begonnen met de eindstanden. Ook de wedstrijden van de „B"-klasse worden voortgezet in de PSV en CSC club hedenavond.

Frans-Britse wedloop met de dood

De Franse arts Elie Braun in Reims ontving uit Tel Aviv van een bevriende collega een ijltelegram, waarin deze vroeg om een zeldzaam geneesmiddel, dat hij binnen 24 uur nodig had voor een uitgebreid vergiftigingsgeval.

Braun reed in volle vaart naar Parijs en rende het bureau van het dagblad France-Soir binnen. „Wat moet ik doen", vroeg Braun, „ik bezit het middel niet, het is in heel Frankrijk niet te vinden".

Een redacteur van de France-Soir nam hem mee naar een collega-journalist, die een kwartier voor de televisie zou spreken. Deze las het telegram in de uitzending voor en binnen enkele minuten overstelpten telefonische raadgevingen de telefoniste van de televisiestudio en de krant. Een kwartier later deed een dokter uit een Engelse provincieplaats de verlossende mededeling, dat een bepaald Londens ziekenhuis het geneesmiddel in voorraad had, en twee uur later kon een Engels vliegtuig met een kostbare lading daptaloze megicide van het Londense vliegveld naar Tel Aviv vertrekken, waar het op tijd is aangekomen.

Oklahoma. - Een hefschroefvliegtuig van het Amerikaanse leger heeft een nieuw record gevestigd door 57 uur en 45 minuten in de lucht te blijven. Het toestel, een Bell H-13-1, dat al die tijd in de omgeving van het vliegveld van Oklahoma City cirkelde, werd in de lucht van brandstof voorzien.

Nairobi. - De laatste Mau-Mau benden in Kenia hebben in de afgelopen maand 55 man verloren in hun strijd tegen de veiligheidstroepen. Men gelooft dat er thans nog in totaal 650 Mau-Mau-strijders op vrije voeten zijn.

Parijs. - Een Franse maatschappij heeft in de Sahara 100 kilometer ten Zuid Westen van de Algerijnse stad Ouadin op een diepte van 3200 meter olie van een uitstekende kwaliteit aangeboord.

Naar verluidt heeft de aangeboorde laag een grote dikte, doch het is nog niet mogelijk geweest de omvang vast te stellen.

AMERIKAANS BASEBALL

DODGERS winnen extra inning wedstrijd van CINCINNATI

beslist de wedstrijd Homerun van Carl Furillo

De Brooklijn Dodgers bleven na de wedstrijden van gisteravond in een nog gunstiger positie, toen zij van de Cincinnati Redlegs wonnen, terwijl de Milwaukee Braves slechts één wedstrijd van hun doubleheader tegen de New York Giants wist te winnen.

Carl Furillo, outfielder van de Dodgers, gespecialiseerd in het winnen van extra-inning-wedstrijden met homeruns, sloeg gisteravond zijn 20e homerun van het seizoen in de 10e inning, om de Dodgers aan een 5—4 zege te helpen op Cincinnati. De Dodgers stonden in de negende inning met 4—1 voor, toen catcher Ed Bailey van de Redlegs en Ray Jablonski achter elkaar homeruns sloegen om de stand op gelijke voet te brengen. Furillo besliste toen de wedstrijd in de 10e inning.

De Milwaukee Braves bleven intussen een wedstrijd achter de Dodgers, toen zij de eerste wedstrijd van hun doubleheader met 7—2 van Antonelli en de Giants verloren. Willie Mays en Ed Bressoud sloegen in deze wedstrijd homeruns. De Braves wisten de tweede wedstrijd met 4—1 van de Giants te winnen. Warren Spahn was de winnen Milwaukee-pitcher en Allan Worthinton verloor voor de Giants.

Er stonden geen American League-wedstrijden op het programma.

OUDE VLEK-TOURNOOI gestart met overwinningen van Asiento en Willemstad

Willemstad. — Ja eindelijk was het dan weer zo ver. De oude voetbalgarde van de verenigingen Asiento, CPN, Henderson en Willemstad kon weer aantreden voor de voorronde van het zo langzamerhand burgerrecht verworven OUDE VLEK-toernooi. Insiders weten dat reeds weken van te voren voetbal en Oude Vlek-kenners lopen te likkebaarden. Prettige, sportieve en vaak op hoog peil staande wedstrijden worden hen tesamen met een omlijsting van OUDE VLEK voorgeschoteld.

Zij die de sfeer van de vereniging Willemstad op de Vredenberg kennen, weten derhalve dat alles echt weer zoals „van ouds" zal zijn.

Een grotere waardering kan een vereniging nooit toegeworpen worden, dan het gezegde het was als „van ouds", want jeugdherinneringen worden steeds mooier, hoe ouder men wordt, de scherpe kantjes slijten en het mooiste blijft over.

Hr. P. Vlek, petevader van dit toernooi en erelid van CVV Willemstad schreef een zeer hartelijke en bemoedigende brief. Hij sprak zijn overtuiging dat dit toernooi wederom een denderend succes zou worden. Nu na de voorronde zijn hiervan reeds overtuigd. Er heerste op het Willemstad-terrein de vereiste aparte sfeer, die nodig is voor het slagen van dergelijke toernooien. Ook de publieke belangstelling was buitengewoon groot, en het vertoonde spel en/of valpartijen brachten de handen dikwijls op elkaar, terwijl de lachspieren ook niet gespaard werden.

In de voorronde kwam allereerst CPN tegen Willemstad in het veld. Jammer was het dat de CPN oudjes niet compleet aan de start konden verschijnen, waardoor de Willemstad veteranen een te groot overwicht hadden, want ondanks de handicap van een numerieke minderheid n.l. slechts 9 spelers, wisten zij toch enkele malen gevaarlijk voor het Willemstad heiligdom, dat als een tijger door Leo Schnog werd verdedigd, te komen en moest ingrijpen op het laatste moment redding brengen om erger te voorkomen. Echter de overmacht van Willemstad was te groot, vooral toen CPN back v. Buuren met een kopbal op zijn goalie terug speelde, doch het kansloos sloeg omdat deze vroegtijdig was uitgelopen en hiermede de achterstand tot 2-0 was opgevoerd, was CPN een geslagen ploeg. De Willemstadters geloofden het hierna wel en scoorde nog slechts eenmaal, hetgeen vooral aan keurig verdedigen van Jan Versteegh en K. v. Buuren geweten moet worden en de Willemstadters het spel te kort hielden en ook te doorzichtig speelden. De wedstrijd stond jammer genoeg niet op hoog peil, doch wel de sportiviteit en gezelligheid vierde hoogtij. Sportman, en acteur, zanger Emans bracht met zijn capriolen en handigheden de handen verscheidene malen op elkaar en moest dan ook vele aanmoedigingen incasseren.

Met onveranderde stand kwam het einde van deze wedstrijd, waardoor Willemstad in de finale werd geplaatst, tegen het elftal van Asiento, daar deze ploeg hun tegenstanders de S.C. Henderson met 2-1 terug wist te wijzen.

Deze tweede wedstrijd Asiento-Henderson stond op een hoger peil en had ook nog een spannend slot.

Een Japanse parelvisser heeft ten noorden van Australië een parel met een doorsnede van meer dan 25 mm opgehaald. Het gewicht is zestien karaat. Vermoedelijk is het op twee na de grootste parel die ooit gevonden is.

Nederlandse begroting 1957 met Nf. 786 miljoen tekort

's-Gravenhage. — Het beeld van de Nederlandse begroting voor 1957 vertoont voor de gehele dienst een tekort van Nf 468 miljoen. Er is echter nog een aantal bijkomende uitgaven, waardoor uiteindelijk moet worden gerekend op een tekort van Nf 786 miljoen.

Er is bij de opstelling der begroting van uitgegaan, dat 1957 zal worden gekenmerkt door een voortzetting van de huidige hoogconjunctuur, dus dat de economische situatie het beeld zal blijven vertonen van een maximale produktie-inspanning. Het accent van het budgetaire beleid zal onder dergelijke omstandigheden behoren te liggen op het voorkomen einer overspanning der economie en het bevorderen van een zo doelmatig en evenwichtig mogelijke verdeling der schaarse produktiefactoren.

De begroting geeft voor de gehele dienst aan uitgaven Nf 7.368 miljoen en aan middelen Nf 6.900 miljoen. De vermoedelijke uitkomsten der begroting 1956 zijn voor de uitgaven Nf 7.710 miljoen en voor de middelen Nf 6.850 miljoen. Het saldo voor 1957 is min Nf 468 miljoen en voor 1956 min Nf 860 miljoen.

De minister van financiën merkt op, dat in het licht van de huidige economische situatie, met name ten aanzien van de betalingsbalans en de kapitaalmarkt, de ontwerpbegroting voor 1957 niet geheel bevredigend kan worden geacht.

De defensie-uitgaven, waarvoor voor 1957 Nf 1.450 miljoen is uitgetrokken, zullen voor 1956 de ramingen met Nf 460 miljoen overtreffen.

De Nationale Schuld onderging een daling van Nf 1.572 miljoen en bedraagt thans Nf 19.033 miljoen. De daling heeft voor Nf 1.492 miljoen betrekking op de binnenlandse en voor Nf 77 miljoen op de buitenlandse schuld.

Voor de overzeese Rijksdelen bevat de Nederlandse begroting 1957 nog het volgende:

De uitgaven ten behoeve van Suriname en de Antillen vertonen volgens de ontwerpbegroting, evenals volgens de vermoedelijke uitkomsten der begroting 1956 een stijging ten opzichte van de ontwerpbegroting 1956. Deze stijging is het gevolg van de deelneming in de financiering van het Tienjarenplan (voor beide jaren neerkomend op een totaal van ruim Nf 16 miljoen).

Als voorschot aan de Stichting Ontwikkeling Machinale Landbouw in Suriname ten behoeve van de ontginnings- en inpolderingswerkzaamheden in het gebied van Nickerie, waarvoor zowel in de oorspronkelijke raming als in de vermoedelijke uitkomsten voor 1956 Nf. 9,5 miljoen was uitgetrokken, is in de ontwerpbegroting 1957 ruim Nf 6 miljoen opgenomen.

Als bijdrage in de geldmiddelen voor het gebiedsdeel Nederlands Nieuw Guinea is voor 1957 evenals het voorgaand jaar Nf 60 miljoen geraamd.

De Antilliaanse bijdrage in de defensiekosten is gesteld op Nf 7 miljoen.

Guy Dupfan, een elektrotechnicus uit Lourdes heeft verklaard een toestel te hebben uitgevonden, waardoor hij de televisie-uitzendingen van de Britse radio-omroep rechtstreeks over een afstand van meer dan negenhonderd kilometer kan ontvangen.

Sportnieuws

's-Gravenhage. — Naar het A.N.P. van de zijde der K.N.W.U. vernam, hebben Rol en Niesten zich reeds bereid verklaard naar Melbourne te gaan als leden van de Nederlandse wielerploeg. Zij gaan akkoord met de door het N.O.C. gestelde voorwaarden.

Parijs. — De uitslagen der Franse voetbalwedstrijden divisie A luiden: Sedan — St. Etienne 2-6; Reims — Nimes 2-0; Lyon — Strassbourg 3-1; R.C. Paris — Lens 5-0; Marseille — Nice 3-1; Angers — Rennes 2-0; Metz — Sochaux 1-3; Valenciennes — Toulouse 1-0; Monaco — Nancy 0-2.

Boedapest. — Tijdens atletiekwedstrijden te Boedapest verbeterde de Hongaar Rosznoy het wereldrecord 3.000 meter steeple en liep 8 min. 35,6 sec. Het officiële record stond sedert 11 september verleden jaar op naam van de Pool Chromik met 8 min. 40,2 sec. Op 14 augustus dit jaar noteerde de Rus Tjitchine te Moskou 8 min. 39,8 sec., welke prestatie nog niet als wereldrecord is erkend.

„Met een exploit in de hand..."

(Van een medewerker in Nederland)

„Ik doe mijn werk graag, ik werk de hele dag, maar ik zou toch ook erg van vakantie" zegt mejuffrouw M. W. A. de Bruyn, sinds kort de eerste vrouwelijke deurwaarder in Nederland. Behalve van haar werk en haar vakantie houdt zij van de schouwburg, de sport (speciaal tennis), en van lezen. Dat haar wereld aan ambtelijk papier en vlijt ten onder zal gaan, kan dus niet gezegd worden. „Maar mijn werk staat toch bovenaan" voegt mej. De Bruyn aan haar uitlatingen toe. Dat zou men ook welhaast verwachten van een vrouw, die deurwaarder wordt. Om een dergelijke post te gaan vervullen, moet liefde voor het vak toch, naar menselijke motieven gerekend, in grote mate aanwezig zijn.

Bij Koninklijk Besluit van 12 juni van dit jaar werd de vrouw wettelijk benoembaar als deurwaarder. Voor dit besluit viel, hadden de Nederlandse deurwaarders al enkele jaren pogingen aangewend om hun beroep open te doen stellen voor de vrouw. De Nederlandse Vereniging van Gerechtsdeurwaarders stond achter dit streven. Met de beëdiging van mejuffrouw De Bruyn is een pogen nu dan toch werkelijk beloond. De kersverse deurwaarder — of is het deurwaarster — in Den Haag werd aan een veelheid van bloemen, die plezierig werken wel mogelijk mócht maken. Nu doet zij dit al ruim achttien jaar lang op het kantoor, waar wij haar troffen. Na enkele jaren op een advocatenkantoor gewerkt te hebben, trad zij in dienst bij de heren Roukes en Verhagen, beiden ook deurwaarders. Op dat kantoor, aan de deftige Haagse Laan van Meerdervoort, werd de deurwaarder in mej. De Bruyn wakker.

Mej. W. M. A. de Bruyn

De heren A. H. Davids en A C J Goudaart krijgen daar dus een vrouwelijke collega als een primeur in de Nederlandse gerechtelijke wereld. In Frankrijk en België was de verschijning van de vrouw als deurwaarder al eerder een feit.

Veel belangstelling ondervond mej. De Bruyn bij haar ongewone beëdiging. Haar smaakvol ingerichte werkkamer, waarin de gepaste sfeer toch niet ontbrak, getuigt ervan in een veelheid van bloemen, die plezierig werken wel mogelijk mócht maken. Nu doet zij dit al ruim achttien jaar lang op het kantoor, waar wij haar troffen. Na enkele jaren op een advocatenkantoor gewerkt te hebben, trad zij in dienst bij de heren Roukes en Verhagen, beiden ook deurwaarders. Op dat kantoor, aan de deftige Haagse Laan van Meerdervoort, werd de deurwaarder in mej. De Bruyn wakker.

Niet plotseling maar wel nadrukkelijk. Je bent een soort schakel tussen de justitie en het publiek. Het is een veelomvattende taak, die behalve een nare kant — die veel mensen als de enige kant zien — toch ook een leuke, aantrekkelijke zijde heeft. Ik heb er nog geen spijt van gehad, dat ik dit beroep heb gekozen". Mej. De Bruyn zegt het met overtuiging. Je kan dus ook vol zin om te beginnen.

De ambtskleding hangt in de kast. Een zwart mantelpak zal de officiële dracht zijn, met om de hals een oranje lint met een zilveren penning er aan bevestigd.

Vereniging Suezkanaalgebruikers komt in ieder geval tot stand

Egypte verzoekt Veiligheidsraad een waakzaam oog op Suezkanaalcrisis te houden

Londen. — Volgens gezaghebbende kringen in Londen is het eerste doel van de nieuwe Suez kanaal conferentie de oprichting van een vereniging van gebruikers van het kanaal. Deze kringen leggen er de nadruk op dat het de bedoeling van de drie regeringen, die de conferentie belegden — de Verenigde Staten, Engeland en Frankrijk — is deze vereniging in het leven te roepen, ook al zouden de anderere landen ter conferentie de oprichting n i e t steunen.

Alle achttien landen, die uitgenodigd werden, hebben deze uitnodiging ook aanvaard.

Ook zal gesproken worden over het verwerpen door Egypte van het internationalisatie plan voor het beheer van het kanaal en over het Egyptische voorstel tot het houden van een nieuwe conferentie, waarop de conventie van 1888 zou moeten worden herzien.

Voorts zal worden gesproken over de vrije doorvaart en de ontwikkeling van het kanaal en over de tolgelden. Na de oprichting van de vereniging kan wellicht kontakt opgenomen worden met Egypte die de diplomatieke kanalen of door middel van een speciaal daartoe gekozen instantie.

De Amerikaanse regering heeft besloten op de olieproducerende Amerikaanse staten een beroep te doen de beperking van de olieproduktie te beëindigen, zodat aan een eventueel West Europese vraag voldaan zal kunnen worden, indien deze vraag als gevolg van de Suez kanaal crisis ontstaan.

Een woordvoerder van de Suez Kanaal Maatschappij heeft verklaard dat zij bereid is tot samenwerking met de voorgestelde vereniging van gebruikers van het kanaal.

De uit Egypte teruggekeerde buitenlandse loodsen zullen voorlopig hun salaris blijven ontvangen.

De Egyptische afgevaardigde bij de Verenigde Naties Omar Loefti heeft de voorzitter van de Veiligheidsraad een brief overhandigd, waarin Egypte de Raad verzoekt een waakzaam oog te houden op de Suez Kanaal crisis.

De politieke commissie van de Arabische Liga heeft zich gisteren ten gunste van de nationalisatie van Egypte van het Suez-kanaal uitgesproken en heeft de Brits-Franse maatregelen in het Oostelijke deel van de Middellandse Zee veroordeeld.

Monument voor VAN GOGH

Zadkine beeldt de Nederlandse schilder

(Bijzondere correspondentie uit Nederland)

Ossip Zadkine, de nu ook in Nederland door zijn beeld „Verwoeste Stad" te Rotterdam algemeen bekend geworden beeldhouwer van Russische afkomst, al vele jaren te Parijs werkzaam, is druk doende met het maken van een monument voor Vincent van Gogh, dat te Auvers-sur-Oise zal worden opgericht, het Franse dorp waar de kunstenaar zijn einde heeft gevonden. Zijn inspiratiebron is het werk van de schilder, wat er in diens Brieven te lezen staat en wat er over hem geschreven is. Maar een voorname rol spelen ook de foto-copieën van drie-en-twintig zelfportretten van Van Gogh, welwillend afgestaan door het Rijksmuseum te Amsterdam.

De kunstenaars, die Parijs kennen, weten dat het een „gesloten stad" is, en niet alleen voor buitenlanders. Zelfs de Fransen slagen er maar moeilijk in om van hun eigen milieu in een andere kring te geraken. Maar Ossip Zadkine heeft op zondagmiddag zijn „jour", en dan staat de deur open voor ieder collega of oprecht bewonderaar van de beeldhouwkunst, daar aan de achterkant van de Rue d'Assas, waar verscholen achter etage-woningen en een ordeloos tuintje het kubusvormige particuliere atelier staat. Hier wonen en werken tijdens de wintermaanden Zadkine en zijn vrouw, de schilderes Valentine Prax, wier landschappen in het atelier hangen naast de „primitieven", die de gastheer verzamelt.

De werkman in de kunstenaar

De band tussen Zadkine en Nederland dateert „officieel" van 1920. Is zijn faam nu over de wereld verspreid, toen „erkende" hem slechts een klein groepje te Amsterdam en te Utrecht daar hield men exposities. Enige jaren later begon men hem in Brabant te „verzamelen", op één plaats dan; eerst na de Tweede Wereldoorlog echter kwam zij i werkelijke roem en door de „Verwoeste Stad" drong hij door tot het grote publiek. Nu vroegen zelfs de Tomadofabrieken en een kledingmagazijn te Haarlem zijn medewerking.

Hij geeft zijn professorale lessen aan de vrije academie in de Rue de la Grande Chaumière, waar menig leerling binnenkomt die van de Ecole Nationale des Beaux-Arts genoeg heeft.

Zo deed bijvoorbeeld de jonge Maastrichtenaar René Nyssen en ook Tummers heeft in het atelier van Zadkine gestudeerd. 's Maandags beginnen de leerlingen aan een nieuw model, met de vrijdagmorgen als streefdatum voor een. Want dit is de dag dat Zadkine, van werkstuk tot werkstuk gaande, zijn critiek en zijn adviezen aaneen smeedt tot een geavanceerd college van ongeveer drie uur, kruid met lichte, amusante wereldstad-roddel. Het is opmerkelijk dat zulke kunstenaars toch nog de tijd vinden om zich met de opkomenden generatie bezig te houden. Na afloop van het college op een vrijdagmorgen, dat ik mocht bijwonen, leek het wel op de opening van een expositie. In de drukte en het gezoem vertelde Zadkine mij: „Ik heb dit jeugd iets te zeggen", hij „zegt" het hun, acht Zadkine zijn plicht. In alle ontwerpen en overigens met uiterst gegevens terug te vinden. Het portret is visueel een synthese van de drie-en-twintig zelfportretten en het heeft maar één oor. Maar er was een speciaal aspect aan het leven van Van Gogh, dat Zadkine persoonlijk geroerd had, die resulteerde in een monument. Vincent, ondersteund door zijn broer Theo.

Maar in zijn atelier stonden dus een eenstal ontwerpen van het beeld van Vincent van Gogh. Deze opdracht uit te voeren, acht Zadkine zijn levenstaak. Hij is hem toevertrouwd door de vereniging „Les Amis d'Auvers".

In dit plaatsje langs de Oise, op enige tientallen kilometers van Parijs, gestigtte, levendige wijze, met allerlei rake vergelijkingen, en niemand latende zonder verdiende waardering, zonder verdiende kritiek. Men luistert naar hem, men hangt aan zijn lippen.

Het laatste ontwerp van Zadkine voor het beeld, dat hij van Vincent van Gogh wil maken; hij ziet hem nu als de expressionistische schilder, gekleed tegen weer en wind, de schilderskist met brede linten op de rug gebonden.

Nog niet tevreden, maakte Zadkine een ontwerp in gips van de expressionistische schilder, gekleed tegen weer en wind in een stevig fluwelen pak, en de schilderskist met brede linten op de rug bevestigd. Want waren de plein-air-schilders immers niet de schilders, die eigenlijk alleen maar in de natuur schilderden, om de indruk, de impressie die het licht buiten op hen maakte, in rijkdom en direct levendigheid weer te geven? En is Van Gogh van deze kunstenaars niet de schilder die tot de uiterste consequentie doorgegaan is? Het kan daarom niet verwonderen, dat dit ontwerp van Zadkine dezelfde sfeer ademt, en van vormgeving is het aan het werk van Van Gogh zeer verwant. Het is toch wel bij het meest van al wat Vincent, waaraan deze op jarige leeftijd zo tragisch een einde nam, zijn geleefd, de grootste buiten-werkende landschapschilder met een grote stap op weg naar ... Ja, waar naar toe ging Zadkine's sterkste uit? Hij vroeg voor zijn aandeel werk het loon van een gewoon man. Hij heeft niet een toevallig willen geven, maar dat zou hij derhalve, als schilderend althans, duidelijk, dit is een intieme sen Zadkine en Vincent. Was zijn inhoudt, zal pas later blijken. De historici met enige zekerheid maakt kunnen worden.

Het laatste ontwerp zal waarschijnlijk door de „Amis d'Auvers" en het opgesteld in het gemeentehuis van het geëxposeerd, uitgekozen worden.

De inschrijving voor bijdragen in de kosten is geopend. Het monument, 2 m. 40 hoog worden en een plaats krijgen in Auvers. Meer nog, de vereniging, welke dit initiatief nam, is het hoopt, dat geheel Nederland bedrag bij elkaar zal zijn land, een volk kan in Frankrijk beter vertegenwoordigd zijn cultuur, aan de herinnering zijn cultuur, uitgelokt is aangrijpend gedenkteken.

Enige der ontwerpen in Zadkine's atelier.

Prof. LOW overleden

Londen. — Professor A. M. Low, Britse geleerde die de eerste geleide projectielen ontwierp en een pionier was van d populair-wetenschappelijke fantasieverhalen, is in zijn huis Londen overleden.

Hij leed al geruime tijd aan een longaandoening en stierf in de ouderdom van 68 jaar.

In 1917 ontwierp hij een vliegende bom — een onbestuurd vliegtuig — en het jaar daarop de eerste geleide projectiel.

Behalve een vruchtbaar uitvinder op het gebied van wegen, film, kerk, radio, fotografie en schrijver hij ook een produktief schrijver van populaire en wetenschappelijke boeken over wetenschappelijke feiten en fantasie.